

Tribuna școlii

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ

Anul II Nr. 57

Simbătă 29 iulie 1972

16 pagini — 1 leu

CU FAȚA SPRE VIITOR

Timp de trei zile, la sfârșitul săptămânii trecute, privirile întregii țări s-au îndreptat către Sala palatului, unde s-au desfășurat lucrările Conferinței Naționale a partidului.

Au fost trei zile de muncă intensă, de dezbateri fructuoase, de abordare frontală a unei vaste problematice cu care sintem confrunțați în această perioadă a devenirii noastre sociale.

Conectată la inima țării, gândirea partidului, capacitatea sa de creație, spiritul său vizionar au generat noi impulsuri de entuziasm și acțiune.

Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, amplă analiză a realităților noastre social-economice și politice, cetezătoare și matură prospectare a viitorului, anticipare a lui pe baza cunoașterii profunde a dialecticii, a legilor dezvoltării sociale s-a constituit — așa cum au afirmat în dezbateri delegații la Conferință, așa cum gîndește unanim poporul — într-o veritabilă cartă, într-un insuflețitor program de lucru pentru anii ce vor veni.

Nimic nu poate fi mai semnificativ, mai încărcat de sensuri ca această statornică, perseverentă preocupare a partidului de a gândi ca un arhitect lucid contururile viitorului, de a estima căile, direcțiile pe care, acționînd ca un singur tot, poporul să făurească neabătut, sigur de sine, demn de faptele sale chipul de mîine, socialist al patriei. Dezbaterea problemelor dezvoltării economico-sociale a României în următorii ani și în perspectivă, perfecționării conducerii planificate a societății și dezvoltării democrației, creșterii rolului conducător al partidului în edificarea socialismului și comunismului, contribuția concretă la definirea națiunii, a rolului său în istoria contemporană, soluțiile marxist-leniniste destinate evoluției superioare a raporturilor dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, bazate pe deplina egalitate, pe comunitatea de idealuri precum și viziunea constructivă, eficientă asupra diverselor probleme internaționale, spiritul activ în promovarea unei politici de colaborare și înțelegere, de demnitate și pace — iată expuse succint doar o parte din bogata problematică aflată pe ordinea de zi a Conferinței Naționale a partidului. Și, necesită să subliniem acest fapt, abordarea unor asemenea probleme de majoră însemnătate principială și practică s-a impus în permanență prin stîmna nedezmințită pentru adevăr, prin preocuparea de cunoaștere a legilor dezvoltării, de aplicare creatoare a învățăturii marxist-leniniste la condițiile țării noastre.

Certitudinea acestei Conferințe se află în însăși spiritul ei, în justetea hotărîrilor adoptate, a principiilor și obiectivelor concrete cuprinse în numeroasele rezoluții ale înaltului forum al partidului.

Țara, așa cum s-a spus, se află într-un moment unic al existenței sale. Este imperios necesar să decidă acum asupra măsurilor care să o protejeze în cîteva decenii între statele dezvoltate ale lumii. Ceea ce fac generațiile de azi, eforturile lor constructive se pot echivala cu o grandioasă operă a conștiinței, a istoriei. De faptele noastre de azi depinde imaginea noastră pe care o vor purta generațiile ce vor veni, depinde însăși statura de mîine a patriei. Iar din documentele acestei Conferințe cu adevărat istorice răzbat către noi cu o remarcabilă putere

NICOLAE DRAGOȘ

(Continuare în pag. a 15-a)

„Să facem totul pentru a fi demni de istoria glorioasă a poporului nostru, să putem spune întotdeauna că nu am precupețit nimic pentru a făuri un viitor demn națiunii noastre socialiste. Să lăsăm generațiilor viitoare, urmașilor noștri, o viață liberă, înfloritoare, un viitor minunat comunist“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Pentru bătrîni dascăli

Totdeauna, cînd trebuie să mă gîndesc la dascăli, încep prin a mă gîndi la dascălii bătrîni. Nu mai punem la socoteală împrejurarea paradoxală că a fi dascăl înseamnă a fi bătrîn, că dascăl bun e dascălul înțelept și că, în ciuda vârstei biologice, un dascăl cu adevărat tînăr nu există. Dar există și dascăli propriu-zis bătrîni, dascăli care s-au consumat, aici, în fața noastră și a căror osirdie e cuprinsă în temeliele acestei societăți. Ne gîndim noi, oare, cît trebuie și cum trebuie la ei? Am scris, nu de mult, în „Magazin“ și în „Contemporanul“ și reiau azi în „Tribuna școlii“ ideea, am scris că — asemeni altor categorii sociale — dascălimea e diferențiată absurd de niște pensii inegale. Am primit zeci și zeci de scrisori de confirmare a situației. Dascăli care îndeplinesc exact aceleași condiții, de vechime, de merit, de funcții și de grad, au pensii diferite — uneori diferențiate de valoarea încă unei pensii — în raport de anul cînd au ieșit la pensie. Nu există nici o rațiune, în menținerea acestei denivelări, nu există nici un temel legal și, mai ales, pe acest drum, nu se îndeplinește în nici un fel idealul de echitate și dreptate sociale ce trebuie să caracterizeze societatea noastră socialistă. Din atîtea exemple e limpede că în România bătrînețea nu se pedepsește și nu e o vină; la noi respectul cuvenit bătrînilor nu e — nu trebuie să fie! — vorbă goală. De ce atunci învățătorii și profesorii bătrîni să primească mai puțin, pentru o viață de trudă, decît colegii lor mai tineri? Cu amărăciune unul dintre acești bătrîni dascăli mi-a scris: să se rezolve acum situația noastră, că altfel, bătrîni fiind, într-o zi, ea se va rezolva de la sine. Aș vrea să mă prindă dreptatea, și în această privință, încă în viață...

N-aș fi ridicat din nou problema aceasta, dacă la Conferința Națională a Partidului, în raportul prezentat, tovarășul Nicolae Ceaușescu n-ar fi anunțat, încă în primele pagini, o serie de măsuri menite să dea liniștea cuvenită bătrînilor noștri și, bineînțeles, și bătrînilor noștri dascăli. Printre aceste măsuri, de mare importanță și de larg ecou printre oameni, este măsura creșterii cu preponderență a pensiilor mici. Așezat încă la începutul Raportului, pasajul referitor la creșterea pensiilor dă un strălucit cadru de referin-

ță soluționării grabnice a situației dascălilor bătrîni. Președintele țării a dat un instrument puternic de lucru aceluia care răspund de chestiunea pensiilor. În acest domeniu, al pensiilor bătrînilor, mai mult decît în oricare, a tergiversa înseamnă a lucra cot la cot cu Moartea. Să nu tergiversăm dreptatea care li se cuvine acestor oameni iluminați de flăcările vîrstei!

Dar bătrînilor noștri dascăli le-ar mai trebui, în afara acestei soluționări materiale, și mai multă căldură sufletească din partea noastră, a tuturor. Sînt secțoare în care cuvîntul unui dascăl bătrîn ar cîntări mult și ar suplini absențe care sînt suplinate foarte greu altfel.

Eu cred că, datorită experienței lor umane, datorită înțelepciunii pe care au dobîndit-o și, în același timp, pentru a le da în continuare senzația utilității și importanței lor reale, dascălii bătrîni trebuie considerați, în continuare, din anumite puncte de vedere, ca slujitori ai școlilor lor. Sînt, mai ales, acele acțiuni patriotice la care bătrîni dascăli s-ar angaja ca la un moment de tinerețe.

Bătrîni dascăli!... Chiar literele acestea pe care le scriu eu, aici, au o datorie de plătit bătrînilor mei dascăli din Barca și Cârna, județul Dolj, așa cum îndeminarea mea de a gîndi în fraze largi, se întoarce mereu spre profesoara Alexandra Verdeș de la Liceul nr. 10, din București, și-i mulțumește pios.

Pentru noi, elevii, respectul concret și dragostea dovedită, față de bătrîni dascăli, este la urma urmelor dovada respectului și iubirii față de istoria patriei.

ADRIAN PAUNESCU

Incepînd din acest număr, cititorii noștri vor avea posibilitatea de a-l regăsi săptămînal în acest colț de pagină pe gazetarul de excepție și marele poet care este Adrian Păunescu, într-un dialog cu problemele școlii, cu oamenii săi.

„Trebuie să acționăm pentru a făuri un om cu cunoștințe multilaterale, capabil să înțeleagă, să interpreteze și să folosească just legile obiective ale dezvoltării sociale în fiecare etapă a evoluției societății, să acționeze cu fermitate pentru transformarea revoluționară a lumii“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Scoala — factor hotărâtor al educației

Există în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului un capitol care se referă la activitatea ideologică-educativă, la dezvoltarea conștiinței socialiste a tuturor oamenilor muncii. În acest capitol, secretarul general al partidului arată, între altele, că „începând cu școala — factor hotărâtor al educației — și terminând cu mijloacele moderne de informare — radioul, televiziunea, presa trebuie subordonate îndeplinirii sarcinilor trasate de Plenara Comitetului Central din noiembrie.

Calitatea de „factor hotărâtor al educației“ care a fost atribuită școlii m-a îndemnat să reflectez încă o dată la marile ei responsabilități precum și la necesitatea renovării învățământului, ca o condiție indispensabilă pentru realizarea marilor lui sarcini actuale și de perspectivă, pentru îndeplinirea obiectivelor lui formative, pentru conectarea sa la exigențele contemporaneității. Se discută de mai multă vreme despre necesitatea schimbării fundamentale a opticii asupra tuturor componentelor și factorilor procesului de învățământ.

Cred că este momentul să trecem hotărâtor la un sistem didactic modern care să asigure pregătirea multilaterală a elevilor, dezvoltarea lor intelectuală, afectivă, estetică, morală și fizică, să le depășească și să le cultive aptitudinile, să-i înzestreze cu metodele de gândire proprii actualului stadiu de dezvoltare al științei și

tehnicii, să-i înarmeze cu cunoștințe esențiale, cu limbajele științei, tehnicii și muncii.

Fără îndoială, îndeplinirea acestor obiective novatoare se află în cea mai mare parte a sa în mîna corpului profesoral. Nu trebuie să uităm însă obligațiile organizatorilor învățământului, ale celor care divizează și controlează activitatea din învățământ. Este firesc ca cei care vor introduce o nouă atmosferă, un nou mod de lucru în școli să fie inspectorii și directorii acestora. De aceea consider că se impune o acțiune mai largă de perfecționare a tuturor inspectorilor școlari și a directorilor. Apoi, cred că înseși institutele de perfecționare a personalului didactic trebuie să-și revadă programele cursurilor lor prin prisma cerințelor învățământului modern pentru a asigura o reală creștere a calificării profesionale a cadrelor didactice. Este de așteptat și ajutorul Institutului de cercetări pedagogice care trebuie să vină în sprijinul școlii cu soluții practice, moderne, pentru vasta gamă problematică a acestui domeniu de activitate.

IULIAN GHITĂ

Grijă sporită pentru instrucția din mediul rural

Dezbaterea într-un înalt spirit comunist a problemelor privind dezvoltarea economico-socială a României în anii următori și în perspectivă — probleme cuprinse în magistralul raport prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu — constituie o confirmare

strălucită a faptului că partidul, secretarul său general au știut și știu să elaboreze proiecte realiste, bazate pe realitățile și cerințele societății noastre.

Ca profesor și ca director al unei școli din mediul rural, am fost preocupat atât de problemele învățământului cit și de cele ale satului, de modul în care acestea au fost reflectate în lucrările Conferinței. Am reținut din documentele acestea că se va accelera procesul de urbanizare, de apropiere a condițiilor de muncă și de viață, de învățământ și cultură din mediul rural de cele din mediul urban. În aceste condiții, pe noi, cei ce lucrăm în școlile sătești, trebuie să ne preocupăm modernizarea procesului de învățământ astfel încât să ștergem diferențele care mai există între învățământul urban și cel rural, acolo unde ele se mențin încă.

Pentru a mă face înțeles, am să dau un exemplu. Nu de mult, a fost lansată inițiativa organizării învățământului în laboratoare și pe cabinete într-un număr de licee din țară. Nu-mi explic de ce, liceele în care învățământul a fost astfel organizat sînt, în marea lor majoritate, situate în mediul urban. Această formulă modernă de predare se potrivește tot atât de bine și școlilor din mediul rural. Dovadă faptul că există încă de pe acum școli sătești care au trecut, din proprie inițiativă, la această formulă.

Problema mai îmbracă și alte aspecte. Este știut că șco-

lile sătești sînt, în general, vitregite de inspectoratele școlare atunci cînd se pune problema dotării. Există câteva școli mai răsărite care servesc drept mostre ale învățământului rural din județul respectiv, pentru eventualele vizite „de la centru“ și care beneficiază de o bună înzestrare, de un sprijin și o îndrumare atentă, în vreme ce altele sînt mai mult sau mai puțin neglijate. Or, perfecționarea și modernizarea învățământului nu privește numai unele școli ci întreaga rețea școlară.

O dificultate pe care o întâmpină cadrele didactice din mediul rural constă în sărăcia documentării, în posibilitățile limitate de informare, în zestre limitată a bibliotecilor școlare sau a căminelor culturale. Este și acesta un aspect către care va trebui să se orienteze atenția organelor de învățământ. Munca învățătorilor și profesorilor din sat, calitatea și eficiența activității lor este direct condiționată de posibilitățile lor de studiu individual, de perfecționare continuă a calificării profesionale.

IANCU GHEORGHE

Învățământ formativ, strîns legat de realitățile vieții

„Avem o mare răspundere față de tineret, față de pregătirea lui pentru viață“. Aceste cuvinte, rostite de la înalta tribună a Conferinței Naționale a partidului de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, vin să sublinieze încă o dată rolul important, hotărâtor pe care îl are școala, profesorii săi, în această privință, sarcinile de o deosebită stringență ce îi revin acestora în instruirea și educarea viitorului cetățean constructor al societății comuniste. Aportul școlii la acest proces crește însă numai în măsura în care instituția specializată pentru instruire și educație — școala — ține o strînsă legătură cu viața, cu realitățile înconjurătoare, cu activitatea din fabrici, uzine și de pe ogoare.

În școală ca și în uzină și pe ogoare gîndim pentru a schimba și dezvolta societatea noastră în sensul legilor sale, exprimate atât de fidel în Directivele Conferinței partidului nostru. Rolul disciplinelor din școală nu este strict informațional. Pedagogia actuală, elaborînd conceptul de modernizare a procesului de învățământ, ne obligă să depășim cadrul teoretic al înțelegerii cerințelor ce decurg din acest concept și să îndeplinim în practică un învățământ modern, cu preponderență forma-

tiv, strîns legat de cerințele economice și politice pe care le ridică sarcinile construcției socialiste din țara noastră în etapa actuală.

Deși problema este sub acest aspect însușită, totuși unele cadre didactice fac lecții pur teoretice, neancorate în realitatea contemporană, slab finalizate sub aspect educativ. Asemenea lecții nu au forța de a contura idei călăuzitoare în viață.

Formarea sentimentelor și convingerilor elevilor nu sînt rezultatul automat al transmiterii de cunoștințe, ci acestea decurg în mare parte din modul convingător în care sînt transmise, de pasiunea de care dă dovadă în acest proces pedagogic și, mai ales, din cunoașterea profundă de către profesor a vieții, a realității. Astfel, personalitatea elevului poate să devină angajată plener în procesul de instrucție și educație depășind înțelegerea limitată că anii de școală servesc numai la însușirea de cunoștințe și tînde spre idealuri înalte, cu dorința să le materializeze în fapte constructive.

Toate disciplinele școlare pot contribui la formarea idealului de viață al școlarului, dar aportul lor nu vine de la sine. Pentru conștientizarea acestui proces, va trebui să avem o concepție clară despre legitimitatea și locul disciplinei pe care tîndem să-l formăm la elevi.

Idealul, fiind concepția ce se manifestă prin acțiune, școala, a cărei legătură cu practica se înlățește în prezent prin forme din ce în ce mai adecvate, are largi posibilități de a contribui la formarea lui. Pentru aceasta se impune însă ca la disciplinele din planul de învățământ, să se pună accent nu numai pe transmiterea cunoștințelor de fizică, chimie, biologie etc. ci pe însușirea de către elevi a modului de gîndire în domeniul fizicii, chimiei, biologiei, filozofiei etc. Aceasta impune cadrelor didactice o interpretare mai amplă a cunoștințelor predate. Este necesar să se sublinieze nu numai ce este fizica, chimia, biologia, filozofia etc. care sînt legitățile fiecărei discipline, dar și ce aplicații au în domeniul vieții economice, sociale și politice, ce realizări s-au obținut în țara noastră, în diferite domenii, în anii construirii socialismului. Pornind de la adevărul că orice cunoștință exprimă o experiență, să arătăm elevilor că întreprinderile moderne, combinațiile existente, sînt rezultatul aplicării în practică a cunoașterii umane, iar construirea altora în viitor solicită o cunoaștere din ce în ce mai profundă a legilor naturii și societății, iar acestea se dobîndesc sistematic și metodic prin disciplinele școlare.

Ancorarea profundă a procesului instructiv-educativ în cadrul politicii partidului de construire a socialismului, este sarcina fundamentală a școlii românești.

VICTOR POPESCU

Pasiunea literaturii

Ce loc ocupă literatura română printre materiile mai multe sau mai puține care se predau astăzi în școala noastră? Dacă aș număra orele afectate ei și le-aș compara cu cele dedicate altor materii, aș ajunge desigur la raporturi favorabile sau nu. Dar nu aceste raporturi matematice și statistice mă interesează acum, nici ce se predă, ci mai ales cum se predă, ce vrem să transmitem elevului sau mai bine zis omului în formare în aceste ore. Fără îndoială vrem să-i comunicăm un număr de cunoștințe despre dezvoltarea literaturii noastre. La sfîrșitul liceului, elevul avînd această imagine, și mai ales ajungînd să cunoască un număr de scriitori și opere

de seamă. E bine, e necesar dar nu este suficient. Pentru că ora de literatură română în școală trebuie să formeze pe omul de mîine și în același timp să facă din fiecare elev un viitor și statornic cititor. Adică aș vedea ora de literatură nu ca o simplă transmitere de date, nume, rezumate, concluzii, ci ca un amplu colocvii care să declanșeze pasiuni, să-i facă să pătrundă dincolo de ceea ce se predă, să cunoască mai mult. Istoria literaturii române este în fond poarta pe care elevul pătrunde în imperiul frumosului, datorită acestei materii el trăiește alături de capodoperele geniului nostru, visează la marile întrebări ale acestei țări, începe să se simtă soli-

dar cu destinul ei. Ceea ce istoria sau geografia realizează pe cale rațională (cu toate că și în ceea ce privește istoria, aș vedea așa cum spunea Iorga, un accent mai mare pus asupra ideii de viață și asupra succesiunii unor evenimente fără legături între ele), istoria literaturii trebuie să împlinească adresîndu-se sufletului. Nu aș vrea să se creadă că pledez aici pentru o înțelegere a acestei discipline ca o suită de povestiri agreabile despre literatură. Dar ceea ce mă îngrijorează la studenți, la oamenii care au terminat cursurile școlii medii este lipsa de vibrație în fața frumosului, faptul că din tot ce-au învățat despre literatura română n-au reținut marea și nepieritoarea ei lecție care a fost aceea de a se adresa sufletului, de a stîrni pasiuni, de a ascuți sensibilitatea sa. Literatura română este o școală a sufletului, a emoției ce ne face să ne privim mai adînc în su-

flet, să ne înțelegem mai bine structura noastră sufletească.

De aceea, a vedea această materie cu pasiune, a face din ea ceva mai mult decît litera manualului și a programei analitice, a crede în puterea ei neîntărită și aș îndrăzni să spun miraculoasă de a înnobila sufletul, de a transforma omul nu-i o simplă metaforă.

Literatura aceasta n-a fost scrisă doar cu luciditate, ea este expresia dăruirii, a jertfei, a combustiei interioare, a spiritului de sacrificiu, a altruismului, a unei dragoste mistuitoare pentru ceea ce e frumos. Ea trebuie înțeleasă și predată ca atare.

Cu aceste gînduri încep această rubrică rugînd cititorii revistei să-mi trimeată părerile lor pentru a stabili un dialog pe care îl doresc fructuos între noi.

VALERIU RĂPEANU

EXPO '72

imagine concludentă a realizărilor școlii românești

Imagine concludentă a realizărilor școlii românești în orientarea ei fermă de către partid spre legarea tot mai strinsă a procesului de învățământ de cerințele dezvoltării socialiste a țării Expo '72 „Practica și creativitatea în învățământ” a fost inaugurată ca o elocventă expresie a griii conducerii partidului și statului nostru față de tinăra generație, față de condițiile dezvoltării ei — în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu. Încă din ziua deschiderii, această expoziție care înfățișează în pavilionul C al complexului expozițional din Piața Științei cele mai valoroase lucrări ale elevilor și studenților din întreaga țară, ale dascălilor lor, realizate în ateliere-școală și cercuri de specialitate, în întreprinderi sau laboratoare universitare, a fost vizitată de numeroși profesori, elevi și studenți din cele mai diferite colțuri de țară. Afluxul zilnic de vizitatori pe care îl cunoaște expoziția este o dovadă a interesului de care se bucură pregătirea tinerei generații pentru muncă, pentru viață. În coloanele de față facem loc opiniilor citorva dintre vizitatorii expoziției.

O altă treaptă a spiralei

Intrând în pavilionul expoziției care găzduiește roadele „practicii și creativității” în învățământul nostru, ai dintr-o dată revelația unui nou univers, solid articulat în viață și conectat puternic la efortul constructiv al întregului popor. Școala apare în fericita ipostază de factor creator de oameni și valori materiale, care, mai mult ca oricând, a descătusat imensa rezervă de capacitate și energie a tineretului, angajându-l ferm în opera de însușire și îmbogățire a patriei noastre. Urmind directivele partidului, îndemnul prețioase ale secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, școala s-a apropiat de miezul fierbinte al muncii uzinelor, de freamătul ogoarelor și de clocoțul șantierelor, și-a integrat noi structuri funcționale: atelierele-școală, laboratoarele și cabinetele moderne, cercurile tehnico-aplicative, stațiile-pilot, casele tehnicii.

Mă opresc îndelung la standul de exponate ale școlii de cultură generală. „Învățăm să făurim obiecte utile”, stă scris pe frontispiciul lui. Nu sînt vorbe de circumstanță. Ele traduc o realitate din viața școlii cu multiple valențe. Văd o mare diversitate de obiecte electrotehnice, mașini și instalații întregi executate de elevi pentru dotarea atelierelor și laboratoarelor, elemente de automatizare, piese și aparate introduse în fluxul industrial. splendide obiecte de artizanat, reprezentînd diferite zone folclorice. Elevii multor licee produc piese și repere care se integrează direct în fluxul tehnologic al Uzinelor „23 August”, Autobuzul, Grivița roșie, Tehnofrig-Cluj, Electrobanat-Timișoara, Steagul Roșu-Brașov ș.a.; produsele școlii pot fi cumpărate la complexul de la Hanul lui Manuc, la magazinul „Turist” din Brașov, la cele de artizanat de pe litoral.

Directorii, maiștrii-instructori pot găsi în expoziție nenumărate motive de inspirație, o bogată experiență în organizarea practicii, în realizarea de produse rentabile, îndrăz-

nețe, originale chiar. Cu o bună percepție expoziția poate fi amplu valorificată. Cercetarea pedagogică are la îndemînă aici un bogat repertoriu tematic. Cercetătorii interesați vor putea degaja elementele definitorii ale procesului atât de necesar prospectării și organizării științifice a practicii școlare. Dar pentru noi, educatorii e necesară o contemplație mai comprehensivă. În aceste realizări impresionante prin bogăția și valoarea lor educativă trebuie să descifrăm direcțiile activității viitoare, și o vom face mai bine dacă vom măsura distanța calitativă pe care am reușit s-o parcurgem de la dibuirile începuturilor, nu prea îndepărtate, pînă azi.

Nimic mai util, mai mobil și mai clasic în educație decît practica productivă, nimic mai fertil decît „inteligenta mîinilor”! În fiecare localitate există materii prime, condiții de exersare a mîinilor, un

mediu productiv, oameni care să îndrume. Să le folosim!

Așa cum indica secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la inaugurarea expoziției, acțiunea trebuie revăzută și îmbunătățită. Clasele terminale ale școlii generale vor trebui să dobîndească un profil tehnic pronunțat, practica va trebui orientată diferențiat spre meseriile de pondere în industria locală și națională, spre calificarea în meserii cerute de modernizarea agriculturii. Vor trebui ameliorate structurile organizatorice, astfel ca ritmul și eficiența pregătirii practice să corespundă cerințelor impuse de progresul impetuos al societății noastre.

La viitoarea expoziție ne vom găsi desigur, pe o altă treaptă a spiralei. Creativitatea și practica în învățământul nostru vor atinge noi performanțe.

ZINA SIRBU

Aparatură didactică în concordanță cu tehnica modernă

Sînt profesor la școala profesională minieră din Filipeștii de Pădure, ceea ce mi-a permis, vizitînd Expo '72 „Practica și creativitatea în învățământ”, să apreciez în mod deosebit obiectele executate de elevii școlilor de cultură generală care, prin comparație, nu au la dispoziție mijloacele școlilor profesionale și ale liceelor de specialitate. Cu toate acestea produsele lor sînt foarte apropiate de cele realizate de profesioniști.

În ceea ce privește standurile învățământului profesional — sector care, explicabil, m-a interesat în primul rînd — am remarcat atît produsele cu destinație didactică, machete, piese și aparate executate la scară redusă, care se pot folosi în procesul de învățămînt, cît și pe cele destinate circuitului industrial. Imi amintesc, de exemplu, de un transformator de sudură, pe care fiind de specialitate, îl apreciez ca foarte bun. M-au impresionat, de asemenea, produsele școlilor profesionale din rețeaua UCECOM, produse realizate la un înalt nivel tehnic și artistic care în marea lor majoritate sînt contractate pentru export.

Am întîrziat îndelung în fața standului școlilor profesionale cu profil minier și petrolifer. Cele două machete „Unitatea de pompare” deja introdusă în industria petroliferă și construită de Grupul școlar petrol Cimpina — ca, de altfel, o mare parte a exponatelor din acest

stand — și macheta unui „Turn de extracție a petrolului cu schipuri” de asemenea folosit în producția minieră și construit de Grupul școlar minier din Petroșani. Machetele celor două utilaje create de școli au o excelentă funcție didactică fiindcă reprezintă toate piesele unei instalații reale și permit astfel studii aprofundate în meseria de lăcătuș întreținere și reparații, electrician întreținere și reparații, electrician foraj extracții.

Expoziția m-a făcut să mă gîndesc că atît materialul didactic cît și utilajele folosite în activitatea școlară, în întregul învățămînt trebuie să se afle în concordanță cu tehnica modernă. Mă gîndesc în special la aparatura electromecanică și de automatizare care cunoaște și va cunoaște cu atît mai mult în anii viitori o mare dezvoltare, după cum mă gîndesc la instalațiile industriale pentru construcții metalice. În școli noi mai avem încă piese și motoare vechi, iar învățămîntul trebuie să beneficieze de tot ce este mai nou în tehnica modernă, cu aparatura care este folosită curent în industrie, astfel încît elevii să poată lua contact cu ele încă de pe băncile școlii.

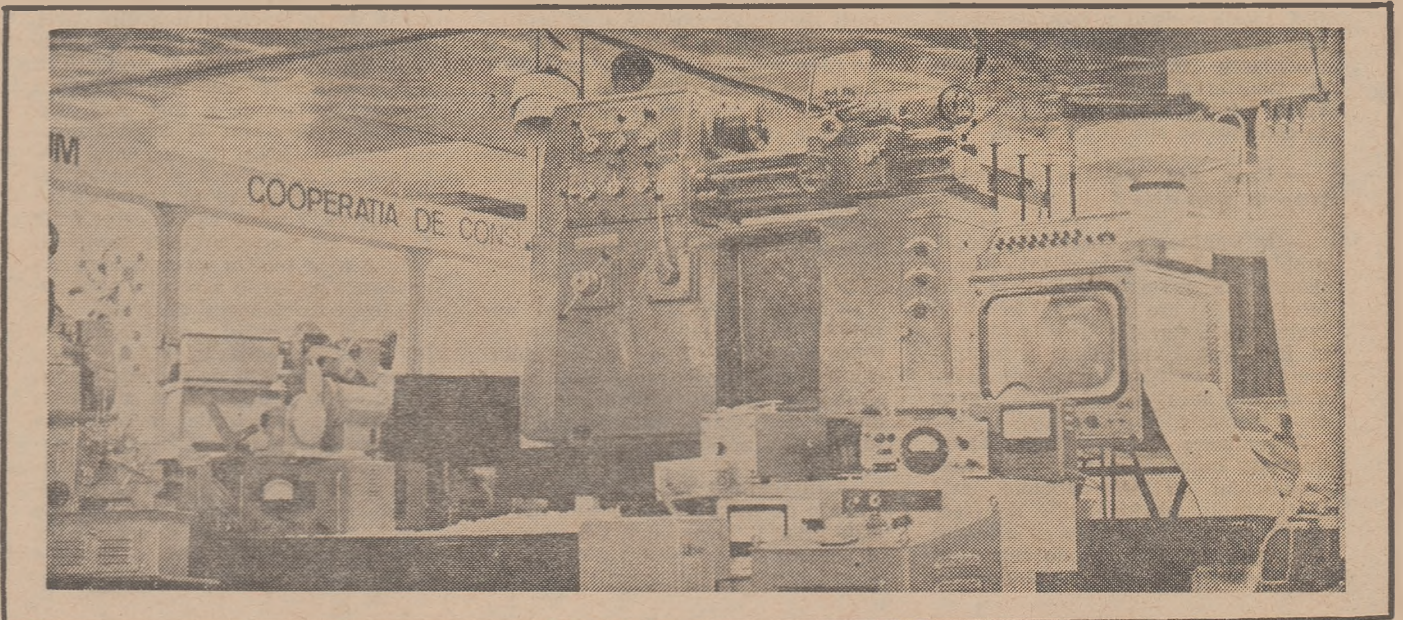
CORNEL NEDA

Va influența activitatea viitoare

Ca profesor de la unul din liceele care beneficiază de o frumoasă prezență în expoziție. Liceul Ion Măiorescu” din Giurgiu, și care este preocupat atît de realizarea unei largi game de produse în cadrul pregătirii tehnico-productive a elevilor cît și de crearea, cu mijloace proprii, a unei aparaturi didactice moderne, m-a bucurat foarte mult organizarea expoziției „Practica și creativitatea în învățămînt”. După opinia mea de vizitator și de autor al unor exponate, ea are o dublă valoare. Una este aceea că permite celor care o vizitează să evalueze posibilitățile productive și creatoare ale învățămîntului, să înțeleagă largile posibilități de realizare a deșideratelor privind legarea școlii de activitatea direct productivă. Pe de altă parte, și aceasta mi se pare cu deosebire important, ea oferă ocazia cadrelor didactice de pe toate treptele învățămîntului, elevilor și studenților, să facă un larg schimb de experiență care va influența neîndoind activitatea lor viitoare.

Consider că expoziția va exercita de asemenea o funcție pozitivă și în direcția modernizării învățămîntului, a tehnologiei didactice. La o recentă convorbire care a fost organizată în incinta expoziției, am apreciat în mod deosebit, alături de alți colegi ai mei, din județul Ilfov, mesele de laborator pentru chimie tehnologică, precum și experiențele pe care le permite aparatura montată pe ele. Mi s-au părut, de asemenea, bune mesele de laborator pentru fizică la care cred însă că ar trebui revăzută dimensionarea, fiindcă mi se par relativ mici pentru doi elevi. Sînt de apreciat și noua concepție promovată în aparatura de laborator, realizarea trusei complexe de fizică alcătuite din piese, dispozitive și aparate care, prin asamblare, permit realizarea unui mare număr de experiențe.

DUMITRU MANDA

„În scopul legării mai strinse a școlii de activitatea practică este necesar să se treacă pe scară largă la îndeplinirea măsurilor stabilite de Comitetul Central al Partidului privind patronarea școlilor și liceelor de către întreprinderi și a facultăților de către ministere“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Școala și uzina o unitate vie

Documentele Conferinței Naționale a Partidului sint pentru școala românească de o excepțională valoare. Ele constituie pentru oamănii școlii, ca și pentru toți cei care își desfășoară activitatea în acest domeniu un program clar de acțiune, riguros științific, oferind o perspectivă largă asupra viitorului. Lucrez în cadrul serviciului de „Personal și învățământ“ din Centrula mecanică de material rulant, care are în componența ei și U.M.M.R. „Grivița roșie“. Avem de pe acum o anumită experiență acumulată în ce privește patronarea unor școli de cultură generală — liceu și școli generale — din zona limitrofă. Nu putem însă să nu recunoaștem că patronarea de până acum, deși a dat multe rezultate pozitive în sensul deprinderii elevilor cu munca productivă și familiarizarea cu anumite operațiuni și meserii, nu asigură după absolvirea liceului o calificare, la nivelul exigențelor industriei moderne. Probabil că nici exigențele acestei forme de patronare nu erau totdeauna la înălțimea cuvenită, în parte datorită și utilizării atelierelor școlare, spațiului insuficient, răspândirii grupelor de elevi (în școală și în întreprinderi), efectuării unor lucrări de tip mecanic îngust. Semne ale suflului nou care a pătruns în școala de toate gradele se pot observa de pe acum. Familia și copiii au făcut o reorientare școlară și profesională către liceele de specialitate (reflex

al unei mutații produse în conștiința lor privitor la îndeletnicirile practice) pe deplin convingi că pentru stadiul actual de dezvoltare a patriei noastre, cînd numai în perioada 1973—1975 se prevede punerea în funcțiune a unui mare număr de noi capacități de producție dintre care peste 1000 în industrie, tipul tradițional de pregătire este și inadecvat, și ineficient. Doriința de a contribui la dezvoltarea țării a cuprins pe majoritatea tinerilor din școlile de cultură generală, care, prin activitatea ce o depun în atelierelor-școală și în întreprinderi, au înțeles imperativul timpului pe care îl trăiesc de a se integra conștient în efortul de edificare a României socialiste multilateral dezvoltate. Uzinele noastre moderne, tehnica nouă, legată de ultimele cuceriri științifice, automatizarea și ciberneticizarea proceselor industriale, utilizarea intensivă a sistemelor automate pentru prelucrarea datelor etc., precum și dinamica vieții sociale cer și vor continua să ceară într-un grad tot mai accentuat o pregătire tehnică la un înalt nivel, perfecționarea muncitorilor, un larg orizont de cultură tehnică. Așa cum preciza secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu: „Trebuie eliminată, de asemenea, tendința greșită care se manifestă, mai ales în licee, în direcția unei specializări înguste a pregătirii tinerilor. Școala trebuie să asigure cunoștințele generale mai largi în do-

meniuul fiecărei profesii, astfel încît tînarul să poată presta munci diferite în cadrul aceleiași ramuri“. Reiese limpede din această indicație că legătura dintre școală și uzină, dintre școală și cercetare, dintre toți acești factori se va întări, că școala se va integra mai mult în ansamblul și cerințele economiei noastre naționale, ceea ce va avea un efect pozitiv asupra întregului proces de instruire și educație a tinerei generații.

O altă idee prețioasă care decurge cu necesitate de aici este aceea că învățământul tehnic și profesional nu este și nici nu poate fi un scop în sine: „Procesul de învățământ va trebui să se desfășoare paralel cu practica în producție; școlile profesionale și liceele vor trebui organizate în așa fel încît elevii să poată și să lucreze și să învețe“.

Viața socială, practica impun să dispară deosebirea nefirească dintre absolventul liceului de specialitate care se bucură de privilegiul de a avea o calificare și totodată beneficiază de dreptul de a urma o formă superioară de învățământ în cazul în care o dorește, pe de o parte, și absolventul liceului de cultură generală, care tocmai datorită carentei amintite în raportul secretarului general al partidului nostru, nu se poate integra la ora actuală în producție imediat după absolvire, ceea ce îl duce, de foarte multe ori, în situația de a-și încerca „norocul“, ani în șir, la diferite forme de învățământ superior (uneori cu profil diametral opus).

Noi cei din producție vom ține seama de sarcina trasată învățămîntului de toate gradele de a întări legătura uzinei cu școala și în mod special cu aceea de cultură generală, unde s-au manifestat cele mai multe curențe, vom da tot sprijinul nostru ca un număr cît mai mare de absolvenți de școală generală și licee să se poată integra în procesul de producție, să se poată mîndri în final cu „brătara de aur“ a profesiei în care s-au calificat. Considerăm că este necesar ca această colaborare între școală și uzină să constituie piatra unghiulară a activității pe linie de instruire practică-productivă a elevilor. Această colaborare, țîn să subliniez, nu va fi viabilă dacă nu se va statornici un dialog continuu, deschis, constructiv între conducerea școlilor respective, profesori și elevii înșiși, pe de o parte și conducerea întreprinderilor care patronază aceste școli, cadrele tehnice și colectivul care muncește aici, pe de altă parte.

Recomandările și sarcinile trasate învățămîntului de toate gradele la Conferința Națională a partidului care și-a ținut recent lucrările ne îndeamnă pe toți cei care avem încredințată și responsabilitatea de a lucra în acest sector să luăm măsuri organizatorice corespunzătoare pentru a asigura elevilor cunoștințe și deprinderi practice temeinice, astfel încît după absolvirea unui ciclu școlar să se poată integra în colectivele noastre de muncă.

ALEXANDRU BANȚA

Afirmarea multilaterală a matematicii aplicate

— Convorbire cu acad. Nicolae Teodorescu —

Aplicarea metodelor matematice și transpunerea lor în sistem informațional constituie o condiție sine qua non pentru abordarea modernă atât a științelor naturii cît și a științelor umaniste. Un rol deosebit în crearea unui spirit de echipă, abordarea multilaterală, studiul interdisciplinar al diverselor probleme științifice formalizate matematic îl îndeplinește, în ultimii ani, seminarul de matematici aplicate al Universității București. Pentru a cunoaște preocupările actuale ale acestui organ științific, i-am solicitat o convorbire acad. Nicolae Teodorescu, unul dintre ctitorii și conducătorii actuali ai seminarului.

— Fapt inedit de la prima vedere — ne spune acad. Teodorescu — seminarul care funcționează la Facultatea de matematică a Universității din București, pe lângă catedra de analiză aplicată este destinat nematematicienilor. În strînsă legătură cu acest specific, el abordează o matematică mai puțin obișnuită, cum ar fi statistica lingvistică sau criptografia, diagnoza și prognoza științifică, teoria codurilor, teoria sistemelor cibernetice, teoria clasificării, modelarea matematicii productive, recunoașterea formelor sau alte diverse ramuri ale informaticii care se construiesc sub ochii noștri.

— Cum sint stabilite subiectele puse în dezbatere ?

— În seminar se dezbate, de obicei, probleme aduse de membrii nematematicieni, prezentînd aspecte calitative îndepărtate de corpul însuși al matematicii. Acestea trebuie să intre în laboratorul metodelor și instrumentelor matematice moderne devenind prin această prelucrare, teme ale matematicilor aplicate.

O realizare a colaborării dintre lingviști, ingineri, statisticieni, matematicieni și informaticieni este Dicționarul grafonematic de frecvențe ale limbii române cu ajutorul calculatorului. Centrul de calcul al Universității București colaborează

permanent cu seminarul atât prin membrii săi cît și prin tehnicile de calcul pe care le folosim.

În acest moment, de exemplu, seminarul și Centrul de calcul desăvirșesc în colaborare cu un colectiv de ingineri ai Ministerului Poștelor, Transporturilor și Telecomunicațiilor o lucrare de prognoză. Este vorba de experimentul prin celebra metodă Delfi privind prognoza dezvoltării serviciilor poștale și telecomunicațiilor atât în țara noastră cît și pe plan mondial pînă în anul 2000. Lucrarea a fost executată într-o atmosferă de colaborare prietenească, stabilită încă de la primele contacte și este un frumos exemplu de ceea ce poate realiza un seminar de matematică aplicată, cu ajutorul unor matematicieni, specialiști în domeniul de aplicație al matematicii în care se pun problemele.

— Orice activitate științifică cuprinde, ca o componentă inseparabilă, afirmarea unor personalități din domeniul cercetării. Ce ne puteți spune, în această ordine de idei, despre activitatea seminarului de matematici aplicate ?

— În seminar s-au afirmat tinere talente de cercetători ca cele ale asistentilor I. Tomescu și Gh. Dincev, în prezent lectori, ambii premiați cu premiul pentru matematici aplicate

la Balcaniada studenților și tinerilor cercetători organizată de Uniunea Balcanică a Matematicienilor în intervalul 15—25 septembrie 1971.

În seminar, tînarul conf. Sîlviu Guiașu a început a-și afirma o viziune de teorie a cursurilor și de modele predicative spre care se îndreaptă mereu alți studenți sau tineri absolvenți. Acolo se întîlnesc generațiile fără a nutri conflicte, ci, dimpotrivă, punînd bazele unui schimb rodnic de experiență în cercetare.

— După cite sintem informați, seminarul se manifestă și printr-o susținută colaborare cu personalități de peste hotare ?

— Într-adevăr, am avut în două rînduri, ca oaspete, pe prof. G. Gullmann de la Universitatea din Paris, personalitate de prim plan în domeniul teoriei codurilor și aplicațiilor acesteia în telecomunicații. Un alt oaspete de seamă a fost prof. B. Huskey, consultant al Secretariatului general O.N.U. în domeniul calculatoarelor, profesor și director al Centrului de calcul al Universității California, care a expus cercetările făcute de colaboratorii centrului pentru a se realiza un sistem de vizualizare pe ecran a rezultatelor obținute de calculatorul centrului.

Tot în domeniul calculatoarelor ing. Yves le Roy de la I.S.I.A. (Institutul de cercetări de informație și automatizată) a prezentat în cadrul seminarului cercetările sale asupra metodologiei programării calculatoarelor. Seminarul de matematici aplicate a pregătit și prezentat la Conferința anglo-română de aplicații ale matematicii în istorie și arheologie, ținut în septembrie 1970, o serie de comunicări care au dat participării

românești o pondere apreciabilă. De asemenea, la seminarul de expertiză organizat de UNESCO la Veneția, la sfîrșitul anului trecut, cu tema „Tendințe noi în modelarea matematică“, din partea seminarului nostru au fost prezentate două expuneri privind teoria matematică a sistemelor cibernetice (N. Teodorescu) și structura matematică a sistemelor cibernetice discrete (S. Guiașu).

— Care este programul de viitor ce și-l propune seminarul ?

— Din contactele stabilite în cadrul seminarului, au rezultat o serie întregă de lucrări ale colaboratorilor noștri în același domeniu.

Urmărim să promovăm colaborarea dintre beneficiarii metodelor matematicii moderne, care se găsesc răspîndiți în toate domeniile științelor sociale și umaniste. Linia pe care mergem este de fapt aceea afirmată și indicată de politica partidului și statului nostru de îmbinare a teoriei cu practica, de unitate a științei în această îmbinare interdisciplinară.

Seminarul va participa în acest context și la cea de a III-a Conferință mondială de cercetare a viitorului care va avea loc la București între 4—10 septembrie 1972, prezentînd cîteva comunicări de modele matematice predictive, dintre care unele sint realizate de unii cursanți ai cursurilor postuniversitare de prognoză organizate la Facultatea de matematică în acest an universitar, cursuri care au fost sprijinite în cea mai largă măsură de membrii seminarului prin predarea majorității prelegerilor și seminariilor.

H. LEREA

„Toți tinerii trebuie ajutați să posede un larg orizont de pregătire profesională, să aibă o calificare complexă pentru a nu fi puși în situația de a executa numai operații limitate, devenind simple instrumente ale procesului de fabricație“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Orizont larg pentru viitoarele cadre ale producției

Școala trebuie să facă pași hotărâți începând cu noul an 1972—1973 pentru a împleți organic procesul de învățământ cu munca productivă din uzine, fabrici și cooperative agricole de producție, potrivit specificului fiecărei localități.

Pe ce căi se va transpune în viață orientarea mai pregnantă a elevilor spre producția bunurilor materiale? Anul școlar recent încheiat a demonstrat cu prisosință multiplele posibilități ce există în mod obiectiv pentru împlinirea acestui important deziderat. „Expo '72“, la care au fost expuse sute și mii de obiecte de un înalt nivel tehnic, realizate de școlarii noștri, a fost o dovadă grăitoare a acestor posibilități.

Pentru a se putea integra rapid în producție, absolvenții școlilor de cultură generală și liceelor teoretice trebuie să posede cunoștințe practice cel puțin la nivelul muncitorilor calificați în întreprinderi. Elevii ultimelor două clase ale școlilor de cultură generală și liceelor teoretice cred că vor trebui să învețe după programe speciale, apropiate (în ceea ce privește obiectele de specialitate practică) de cele din școlile profesionale, respectiv, liceele industriale. Paralel, instruirea practică din școli se impune intensificată prin suplimentarea orelor de atelier și utilizarea pe cât posibil a atelierelor liceelor industriale și școlilor profesionale apropiate, dotate în mod optim de către centralele sau întreprinderile pe lângă care funcționează acestea. Astfel, un absolvent al școlii de cultură generală sau liceu teoretic va putea egala în ceea ce privește calificarea într-o specialitate practică un muncitor calificat în uzină și, implicit, va putea fi repartizat direct — în cazul în care nu-și continuă studiile la facultate — în munca productivă, fără a fi handicapat. Instruirea directă la viitorul loc de muncă în timpul vacanțelor (practică continuă de 6—8 ore zilnic), alături de maștri și muncitori calificați, va completa în ultimii ani de școală cunoștințele practice necesare. Cred că examenul de bacalaureat va trebui să cuprindă de asemenea, în afara disciplinelor de cultură generală, obiecte de specialitate de profil și probe practice. În acest fel, s-ar putea asigura cuprinderea acestor elevi în sfera învățământului productiv, fără a suplimenta rețeaua de școli profesio-

nale, acțiune care presupune importante investiții. Saltul calitativ în munca tehnico-productivă, ce va consta în însușirea temeinică a cunoștințelor practice, va da posibilitatea tinerilor să învețe bine o meserie, să poată presta în cadrul aceleiași ramuri munci diferite.

Transformarea unor licee teoretice și școli de cultură generală, începând cu anul școlar 1972—1973, în licee industriale (de exemplu, a Liceului „Mihail Sadoveanu“ într-un liceu de mecanică fină și optică, a Liceului „Spiru Haret“ într-un liceu industrial de electronică și automatizări, ambele din București, a Liceului nr. 4 din Baia Mare etc. este o măsură salutară, ce corespunde în întregime politicii partidului de asigurare a economiei țării cu cadre calificate. Aceste licee, trecând în subordinea M.I.C.M., respectiv a unor mari întreprinderi aparținând acestui minister, vor fi utilizate în mod corespunzător cu aparatura cea mai modernă, vor beneficia de o programă adecvată, specialiști și toate condițiile pentru a deveni licee industriale cu perspectivă, stabile. Singurul lucru care nu ne mulțumește este poziția acestor licee. Noi, cum este și firesc, am dorit ca acestea să fie situate în apropierea unităților productive de care aparțin, respectiv Liceul de mecanică fină și optică în incinta sau în apropierea Uzinei de mecanică fină ș.a. pentru a asigura o legătură mai strinsă dintre școală și uzină, precum și pentru ca la un moment dat să se poată extinde. Întreprinderile nu stau pe loc și nici liceele nu vor sta. Vom căuta un prilej potrivit pentru a rezolva și această problemă. Iată un alt caz care ne mulțumește: la Birlad, deși liceul teoretic a fost în discuție să se transforme în liceu industrial, acesta în fapt nu și-a schimbat profilul, nefiind transferat la M.I.C.M. și în consecință, nu a putut primi dotarea și asistența noastră. M-am referit la acest caz întrucât, precum se știe, Birladul fiind un centru industrial în plină dezvoltare, are o mare nevoie de cadre calificate. Ce vom întreprinde pentru noul an școlar? În primul rând, vom îmbunătăți nomenclatorul de meserii și specialități. Apoi ne vom îngriji să asigurăm noile licee industriale cu toată „recuzita“ necesară.

ION TĂCUTU

Cu ștelbe de busuioc

Este vorba de un profesor și de plantele sale medicinale. De culori înflăcărâte sau în palide ape. Pe potire fără nici o pată. Parfum. Petale delicate. Ciucuri de fructe, gingășie. Tije înalte de flori. Zămislire nebănuită. Arome. De viață și moarte este vorba.

„Pretutindeni plante și flori. O floră minunată, unică. Tunele de verdeață, bolți de sălcii, flora care naște și moare. Și iar grămada fructelor de dirmoz, stropii de mărgean ai păducelului, fructele de păpălu, florile omagului — otrava Medei — cu sevele tragediei antice fugărindu-se în tulpină; crenguțe de tamarix, macul de toate soiurile. Flora așadar, cu toate culorile, cu tot felul de plante, această imensă bogăție a pământului românesc cu poezia unei onomastice cuceritoare, cu fantazia unor imense posibilități terapeutice. Despre toate acestea mi-a vorbit profesorul de lucrări practice Nicolae Constantinescu de la o școală din București.

Plantele ca leacuri.
Culori înflăcărâte sau în palide ape.

Și izmă, flori de tet, gențiană, mușețel, totul se află aici, în inima, în gândurile profesorului. Un cortegiu de plante ce, practic, nu va putea fi niciodată închis în aceste rânduri. Corole de rubin se scufundă sub ochii mei în mozaicul floral. Infuzie de speranță. Leacuri. Și efortul acestui profesor, căutările îndepărtează neputința provizorie a omului, alină durere, trezește la viață.

Discut cu el, cu profesorul.

Și nu mai încerc regretul că plină astăzi nu mi-a fost intrat în mină, o carte de farmacopee populară. Nicolae Constantinescu știe mai mult, el însuși este o enciclopedie florală. Mi se dezvăluie plantele medicinale folosite drept leacuri. Mi se arată un sistem de leacuri prin plante. Arhiva este impresionantă, cazurile, zguduitoare.

Și mă gândesc că meleagurile noastre au oferit întotdeauna leacuri pentru prindere de putere, de alinare a suferinței. Și mă gândesc că atâtea științe noi au descoperit alte medicamente de origine vegetală — alcaloizii și glicozizii. Epoca preparatelor de sinteză realizează o civilizație nouă, superioară oricărei alta. Dar numai evaluând eforturile ca ale lui Nicolae Constantinescu se ajunge la rosturile acestei științe.

Chimia sintetică modernă încă mai este o disciplină empirică! Ea comportă (după Jean Verdier) o mare putere de intuiție și de cunoștințe practice. Adică tot ce are Nicolae Constantinescu. Cel puțin teoretic, spune același Verdier, ma-

rea știință a mecanicii ondulatorii ar trebui să îngăduie prevederea evoluției chimiei. Dar asta înseamnă că mașinile electronice, fie ele cât de mari și de moderne, nu pot calcula (încă) drumul reacțiilor chimice. Prin urmare civilizația aceasta a științei, ea însăși rămâne empirică!

Și ne întorcem la oameni, la inteligența lor, la acest Nicolae Constantinescu, tămăduitorul. Iar efectul mașinilor electronice continuă să se limiteze la speranță, un fel de descintec de vrajă, la acel: „...cu ștelbe de busuioc mătura-le-om...“ (pe ele, relele). Rămâne deci efortul cunoscătorului de plante de a obține îndepărtarea neputinței provizorii a omului.

Vorbind de acest profesor, vreau să asigur cititorul de credința mea în meleagurile noastre atât de dăruite în plante medicinale. Și să-l fac să nu uite că fondul empiric al medicinei se constituie încă de pe vremea acelor iatros daci într-o valoare terapeutică reală. Abilitatea manuală uimitoare din medicina primitivă a fost dublată de cunoștințe foarte exacte asupra calităților farmacologice ale plantelor. Numai că acesta din urmă, omul cunoștințelor foarte exacte asupra calităților farmacologice ale plantelor, cel care este Constantinescu, în cazul său este dublat de electronistul teoretician.

„Frunza de prun și de salcie, lemnul de alun, busuiocul, cimbrul, măceșul. Miros puternic de plante conservate cu grijă. Smașuri pure, dulci, pastelate. Tulpinile au culori mate, de frescă. Mireasmă de finețe vine până la masa de lucru.

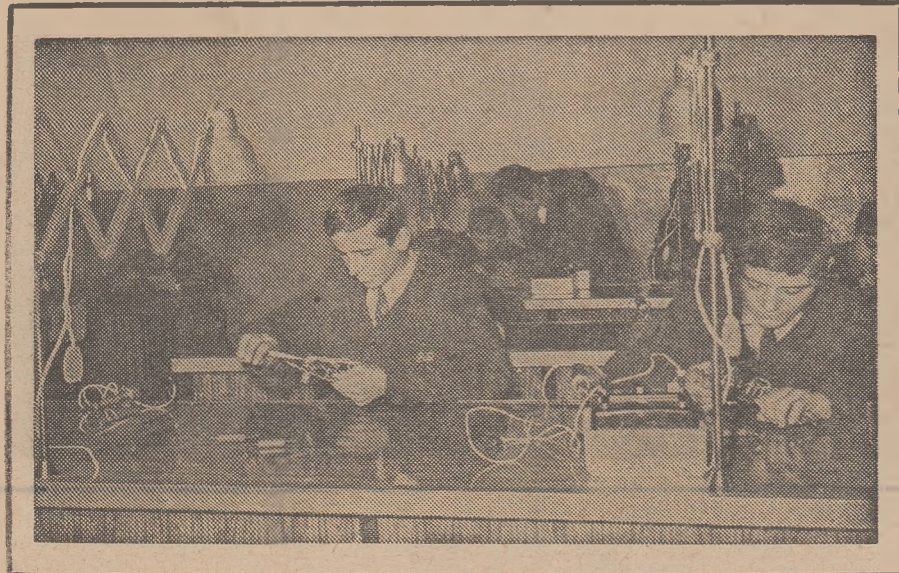
Și mă gândesc la toți cei cărora profesorul de lucrări practice, Nicolae Constantinescu, le-a întins mâna.

Nu știu, nu cunosc omul care a cules plantele medicinale, le-a spălat sau le-a așezat cu grijă la uscare. Dar știu că toate ceaiurile lui Nicolae Constantinescu sînt apă vie. Cunoscător al plantelor, Nicolae Constantinescu poartă emblema unei iubiri neștiute pentru natură și pentru om.

Pentru plante și pentru oameni.

Pentru frunză răcoritoare de izmă. Pentru tipsia florilor întinsă la soare. Pentru pășiștile românești. Pentru natura aflată în toiul vieții și pentru viața menținută prin bucuriile dăruite de plante și flori. Nicolae Constantinescu crede în puterea nebănuită a tămăduirii lor. Și ne-a făcut și pe noi să credem. În cîntecul de fericire și de sănătate în descintecul unei tradiții, în ghir-lănzile de jar și în palidele ape ale florilor.

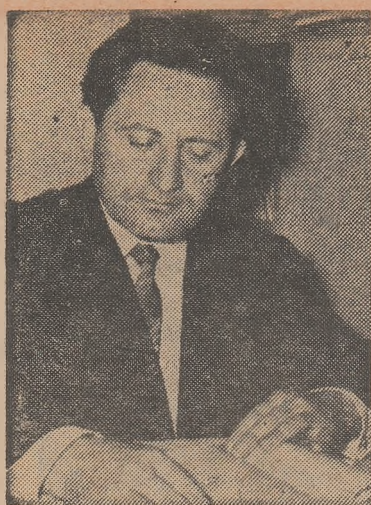
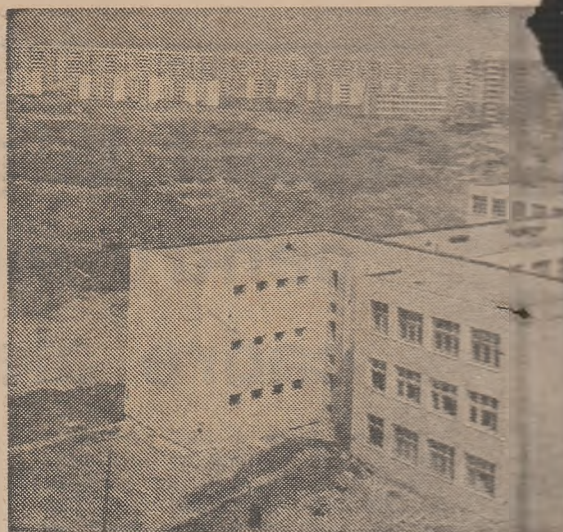
ROMULUS ZAHARIA

CONSTRUCȚIILE ȘCOL

Raid-anchetă

Care este stadiul obiectivelor
ce trebuie puse în funcțiune
la data începerii noului
an școlar?

Profesorul cu mâini de aur

Dacă ar fi să reținem elementul esențial din activitatea profesorului Iosif Vonhaz, de la Liceul de cultură generală din Carei, acesta este ne-greșit cultul, încă din fragedă copilărie, pentru munca productivă. În preajma tatălui (meseriaș), copilul Iosif capătă deprinderi și perseverență în treburi de atelier și gospodărești, încredere desăvârșită în miraculoasa capacitate a mâinilor. „Prin muncă dovedești celor din jur priceperea și destoinicia ta”, iată crezul de la care copilul, iar mai târziu elevul și studentul Iosif Vonhaz, apoi profesorul de fizică nu s-a abătut niciodată.

Încă student, comunică în fosta „Gazetă de matematică și fizică” rodul experiențelor și cercetărilor sale aplicate: „Prelucrarea fotografiilor cu mijloace proprii”. Preocupări cu atât mai grăitoare dacă avem în vedere condițiile de lucru modeste de care dispunea. Și tot în aceeași revistă împărtășește gânduri ingenioase privitoare la calculul cu rigla, gânduri la care revine și azi cu originale soluții și recomandări. Consecvent adept al principiului educativ al activității productive, profesorul Iosif Vonhaz a publicat în anul 1967, într-o revistă de specialitate, un alt rezultat al cercetărilor sale din acest familiar domeniu: „Unele aspecte ale educării tehnice. Necesitatea introducerii practicii în producție”.

Se înțelege că întreaga sa activitate școlară se concentrează pe aplicarea unor asemenea principii. Liceul din Carei (jud. Satu-Mare), în care lucrează împreună cu alți pricepuți și întreprinzători colegi (ale căror merite profesorul I. Vonhaz nu pregetă să le releve) este un veritabil laborator. Educatori și elevi petrec aici, în sălile afectate fizicii, chimiei, biologiei, ceasuri de încordare și satisfacții.

„Să construim prin mijloace proprii”, se intitulează o recentă carte a profesorului Iosif Vonhaz, publicată în Editura didactică și pedagogică (1972). Este un îndemn care, înainte de a fi fost adresat altora, a fost urmat cu consecvență și dăruire de profesor în cei 12 ani de când lucrează în această școală, îndemn care înainte de a se fi materializat în ateliere și laboratoare a condus acțiunea însăși de amenajare și modernizare a acestora. Mai e oare de mirare că cercul tehnic, pe care-l conduce de cinci ani încoace (din rindul căruia fac parte și multe fete) cuprinde în fapt aproape pe toți elevii claselor la care predă profesorul Iosif Vonhaz? Sau că fostii săi elevi, studenți la electrotehnică, construcții, electronică etc., întrețin cu dînsul corespondențe pe teme de specialitate, îi vizitează laboratoarele, cerindu-i sfatul, manifestându-și grațitudinea pentru temeinicele cunoștințe și deprinderi practice cu care i-a înarmat?

Cu aceeași înțelegere majoră a responsabilităților sale de educator comunist, profesorul Iosif Vonhaz își găsește timp pentru a ține conferințe cultural-științifice sau pentru a menține permanent viu dialogul dintre școală și familie. Harnic și perseverent, îndatoritor și modest, profesorul Iosif Vonhaz este un slujitor exemplar al școlii românești de astăzi.

VAȘILE SĂVINESCU

Raidul nostru începe de fapt de la Direcția tehnică și de investiții din Ministerul Educației și Învățămîntului, unde avem ca interlocutor pe Ion Costescu, director adjunct. Obiectul acestui raid: Stadiul construcțiilor școlare care trebuie să intre în funcțiune pînă la data începerii anului școlar 1972/1973. Situația prezentată nu pare a fi — în unele cazuri — deloc liniștitoare pentru beneficiar, respectiv diferitele inspectorate școlare județene (chiar dacă scriptele reflectă o realitate valabilă la 1 iulie 1972). Astfel, din 106 săli de clasă prevăzute a fi date în funcțiune în noul an școlar în județul Caraș-Severin, 18 nu fuseseră încă începute la data respectivă; în județul Hunedoara, din 44 săli, 10 nu erau încă atacate. În Capitală, la aceeași dată, ne informa directorul adjunct al Direcției de resort din minister, numai 17 la sută din planul anual al unor obiective prevăzute a fi terminate la 15 septembrie a.c. fuseseră realizate. Construcția a circa 60 de săli de clasă nu fuseseră începute. Să nu începem însă cu lipsurile.

Cînd se dă prioritate școlii

Din cele relatate de către factorii de răspundere ai Inspectoratului școlar Ialomița (Marin Zafiu, inspector șef și Gheorghe Dumitru, economist), în acest an, spre deosebire de cei anteriori, construcțiile școlare din județul Ialomița au încetat să mai constituie „o problemă pentru învățămînt”. Această situație îmbucurătoare se datorește

unei mai bune sincronizări a eforturilor noastre cu cele ale consiliilor populare, ale constructorului — întreprinderea de construcții-montaj Ialomița — cooperativei de de-deservire, C.A.P.-urilor și I.A.S.-urilor. Un sprijin substanțial — în sensul impulsării lucrărilor de pe șantiere — ne-a venit din partea comitetului județean de partid, care a înțeles să acorde prioritate construcțiilor școlare. La înfrunirea de lucru a comitetului executiv al Consiliului popular cu reprezentanții inspectoratului și constructorilor, din luna iunie, s-a analizat situația la zi a construcțiilor școlare, stabilindu-se măsuri concrete pentru grăbirea ritmului de lucru pe șantierul Casei de copii din Slobozia, finisarea și darea în folosință a sălii de gimnastică a Liceului pedagogic din Slobozia, deschiderea unui nou front de lucru — șantierul Grupului școlar profesional etc. Factorii direct răspunzători de problema construcțiilor școlare se vor întruni din nou la 17 august pentru a analiza și a găsi soluții de rezolvare a situațiilor mai dificile.

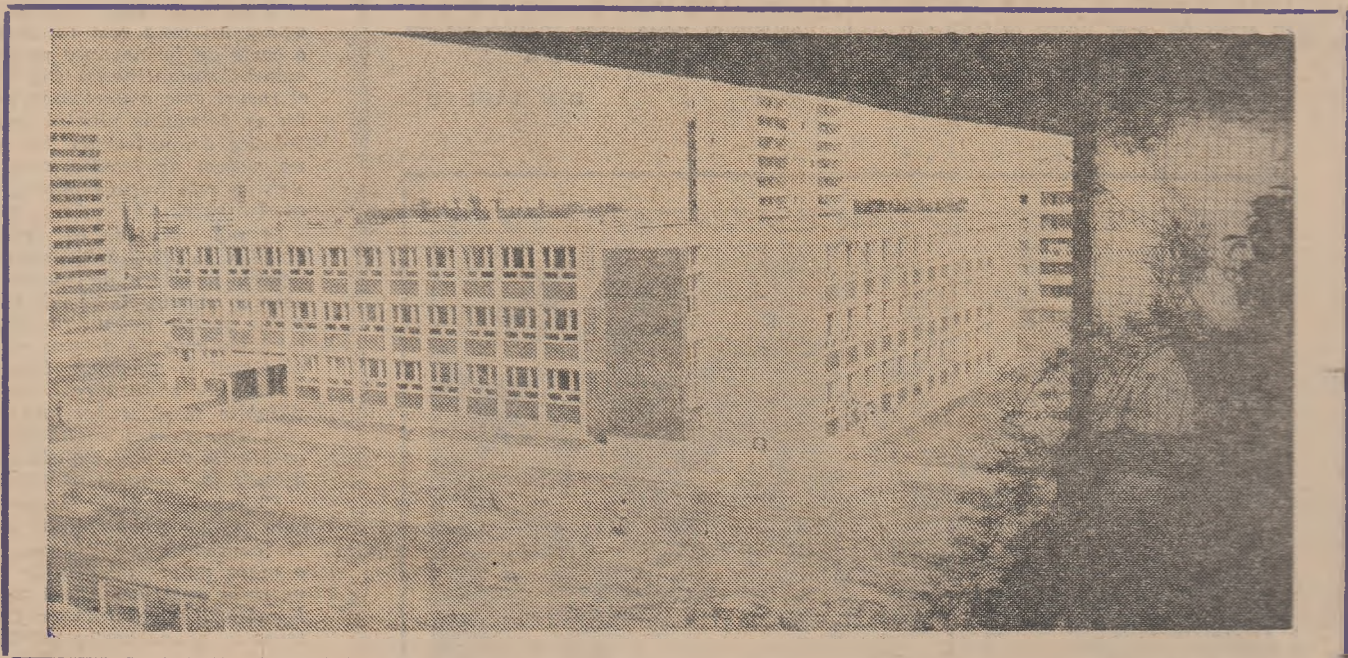
— Noi considerăm vara drept perioada de vîrf în ceea ce privește construcțiile școlare — ne relatea tov. Marin Zafiu — deoarece în această perioadă, inspectorii, directorii de școli, elevii, noi toți, ne putem consacra timpul aproape în exclusivitate acestei arzătoare probleme.

Construcțiile din mediul urban, prevăzute a fi date în folosință în cursul acestui an, au fost integral realizate. Astfel, la 1 iulie au fost terminate cîte patru clase (extinderi) la Liceul din Tîndărei și Școala de cultură generală nr. 3 din Călărași. În orașul Slobozia a fost construită cea mai mare sală de gimnastică din județ (420 mp), un inter-

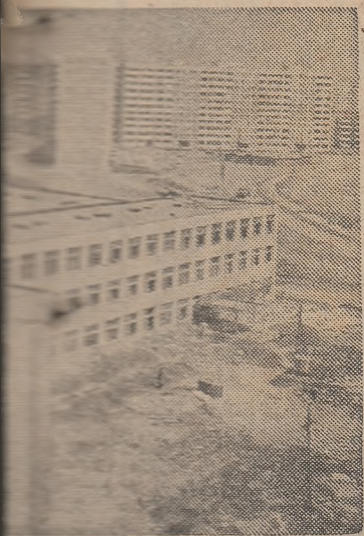
nat cu 208 locuri, 3 săli de lectură, baie, spălătorie (pentru Liceul pedagogic) — clădiri moderne, corespunzătoare actualelor cerințe. La acestea mai pot fi adăugate trei săli destinate atelierelor de electrotehnică și lăcătușărie ce vor fi utilizate de Liceul industrial de construcții civile, recent înființat. În sfîrșit, ținem să menționăm realizarea decalării frontului de lucru pentru construirea Grupului școlar profesional, în valoare de 16 milioane lei (prevăzut a fi început în anul 1974). Deși fondurile pentru această amplă construcție încă nu ne-au parvenit, vom deschide șantierul în luna august a acestui an, utilizînd pentru început resursele noastre proprii. Documentația de specialitate, care a fost deja elaborată, prevede în afara clădirilor propriu-zise, construirea a 7 ateliere, laboratoare pentru fiecare specialitate, două internate și o sală de gimnastică.

Restantele... restanțelor

În ce privește școlile sătești din județul nostru, au fost aprobate de către adunările populare, pentru a fi construite pînă la sfîrșitul anului, un număr de 88 săli de clasă. După cum este știut, aceste construcții se realizează din sprijin fond central, credite rambursabile și contribuția bănească a cetățenilor. Spre deosebire de orașe, în mediul rural ne-am izbit de greutăți mai mari: lipsa acută a constructorilor calificați. Vreau să subliniez că nu este vorba de rea-voință din partea construc-

ARE

S-au preocupat din par-
primariilor, lipsa simțului
apăsătoare al acestora și al director-
de școli, lipsa de materiale, au
cauzat întârzieri în unele comune.
Prezent din cele 88 de săli de
s-au construit până la 1 iulie
un număr de 12 (8 săli de clasă la
Școala de cultură generală din com-
una Grindu și 4 la Școala de cul-
tura generală din comuna Vlădeni).
30 de săli vor fi gata la 15 sep-
embrie a.c. Restul claselor urmează
să se dea în folosință pe parcurs,
mai un număr de circa 25 săli nu
au șanse să fie construite nici la
31 decembrie 1972 (ultimul termen),
fapt care ne nemulțumește pe toți.
În această situație se află, de exem-
plu, clădirile școlare din localitățile
Steinica, Dragalina și Traianu. Cele
4 săli de clasă ale școlii din Stel-
nică (extindere), ce urmează să fie
construite, se află la stadiul de fun-
dament, cele 4 săli de clasă de la Dra-
galina în faza de proiect; cele 8
în satul Traianu (comuna Gri-
ndu) vor fi „la roșu” la 15 septem-
brie 1972 (de remarcat că acestea
nu urmăreau să fie construite înainte
de 31 decembrie 1971). Dar nu numai
la școli se semnalează rămășițe din
anul 1971. Casa de copii școlari din
Steinica, construcție modernă cu
300 de locuri, cantină, în valoare de
circa 3,5 milioane lei, ce trebuia ter-
minată până la 31 decembrie 1971,
nu s-a dat în folosință abia în jurul
de 1 octombrie 1972. Tocmai
aceste rămășițe în urmă ne preocu-
pă în cel mai înalt grad. Greutățile
asupra căror sînt cunoscute. Cum am
expunat pentru a remedia situația,
cei din învățămînt? Faptul că
în această situație față de anii trecuți
s-a îmbunătățit radical nu poa-
de fi un motiv de mulțumire. Pentru
a remedia actualele rămășițe în
urmă, o primă măsură a noastră a
fost trimiterea pe teren a inspector-
ilor pentru a mobiliza toți factorii
posibili în cauză în vederea impulsio-
nării construcțiilor. Cu ocazia de-
clarărilor, inspectorii au întocmit
rapoarte detaliate cuprinzînd situația
concretă a construcțiilor. (Aceste
rapoarte semnate de către comitetul e-
xecutiv al Consiliului popular, men-
ționează stadiul la zi al lucrării, date
privind mîna de lucru și aprovizio-
narea cu materialele de construcție,
situația comenzilor lansate, date
privind proiectul etc.). Această ac-
țiune, care o continuăm și o vom
intensifica, s-a soldat cu bune re-
zultate. Situații mai greu de rezol-
vat există în localitățile cu posibili-
tăți economice mai reduse. De aceea,
Inspectoratul a cerut de la M.E.I.
o suplimentare de credit rambursa-
bil în valoare de 300 de mii de lei,
cu șanse de a-l obține. Pe această
cale și mobilizînd toate forțele și re-
sursele de care dispunem, organi-
zăm mai bine munca și colaborarea

cu factorii de execuție, credem că
vom putea remedia la timpul oportu-
nă deficiențele existente. Intrucît
județul nostru duce o mare lipsă
de constructori, începînd cu mun-
citorii și terminînd cu proiectanții
și inginerii, am considerat utilă în-
ființarea Liceului industrial de con-
strucții civile, ca prin resurse pro-
prie să asigurăm mîna de lucru ca-
lificată nu numai pentru școli ci și
pentru celelalte construcții ce se
vor ridica la noi în județ.

Între prevederi și nominalizare

La Inspectoratul școlar al muni-
cipiului București la secția Con-
strucții ni se dau date concrete:
1.680 de noi locuri în grădiniță și
circa 220 săli de clasă sînt prevă-
zute pentru viitorul an școlar să in-
tre în funcțiune. (Există și o restan-
ță din august 1970 de la Școala ge-
nerală nr. 136). Dar aici intervine și
prima excepție: nominalizate și cu
fonduri în planuri de stat sînt nu-
mai un număr de 196 de săli de
clasă.

În aceeași zi, inginerul șef al
Centralei de construcții-montaj,
a municipiului București Ion Toma,
ne dădea ca cifră certă a obligației
asumate de constructori: 164 săli
de clasă. În continuare, ni se
nominalizează cîteva dintre ace-
ste obiective: construcția unei
școli în Cartierul Titan (24 de clase)
și a alteia în Drumul Taberei (15
clase), extindere la școlile generale
nr. 42 (12 clase) și nr. 43 (5 clase) din
comuna Voluntari, la Școala gene-
rală din str. Lăcustei (13 clase).

Revenim la secvența de la Inspec-
toratul școlar al municipiului Bucu-
rești. Punem în discuție situația a
două obiective neîncheiate la acea
dată: Școala specială din Str. Nata-
ției, sectorul 3 — o construcție nouă
— și extinderea de la Școala gene-
rală nr. 156. Ni se spune că este vorba
de o situație specială. La Școala ge-
nerală nr. 156 avem ca interlocutor
pe însuși directorul școlii, prof.
Constantin Mincă. Inițial, ne infor-
mează domnia-sa, a fost prevăzută
atît extinderea de clase (16 săli), cît
și construcția unei Case de copii,
cu o capacitate de 230 locuri (inter-
nat și cantină) pentru a fi date în
funcțiune la finele anului 1972. A
rămas fixată în planul pe anul cu-
rent construcția Casei de copii, cu
termen de execuție 31 decembrie
1972. În ziua de 17 iulie a.c., cînd
am vizitat școala, era începută ex-
cavația pentru viitorul amplasament
al cantinei. Lucrările sînt deci în
întîrziere față de termenul de dare
în folosință, așa încît constructorul
(I.C.M. 5) va trebui să facă eforturi
pentru a recupera acest decalaj de
timp.

Nu putem trece cu vederea peste
cîteva cauze care au o pondere reală
în încetinirea ritmului de construcții
școlare în municipiul București. Pri-
ma dintre ele, pe care o evocă re-
prezentantul Inspectoratului școlar
al Municipiului București, se referă
la eliberarea amplasamentului, res-
pectiv la formalitățile care trebuie
îndeplinite și care creează întârzieri.
Astfel, amplasamentul pentru con-
strucția Liceului „George Coșbuc”
din Str. Olari (constructor: I.C.M. 5,
termen de dare în folosință: 1 mai
1973) a fost eliberat abia în luna mai
a.c.; amplasamentul pentru Școala
din str. Tudor Arghezi a fost elibe-
rat abia în luna trecută, iar cel
pentru Școala din str. Lerești, numai
la începutul acestei luni. Este lim-
pede că acest decalaj de timp creat
chiar de la început va pune nu pu-
ține probleme constructorului în ce
privește termenul de execuție. A
doua cauză amintită se referă la
fondurile bănești. Unele construcții
n-au avut credite la timp ca să fie
terminate; fronturile de lucru s-au
deschis la sfîrșitul trimestrului I
1972. Banca de investiții, găsînd u-
nele documentații incomplete le-a
înapoiat, în mod firesc, pentru pu-
nerea lor la punct. Așa se explică
faptul că abia în a doua jumătate a
lunii martie a.c. s-au deschis aceste
fonduri bănești. În fine, ni s-a mai
evocat și o altă cauză care, așa cum
sublinia și constructorul în discuția
pe care am avut-o cu reprezentantul
său, se referă exclusiv la el: mina
de lucru calificată.

Să vedem acum cum se prezintă
lucrurile pe teren. Am amintit în
treacăt situația de la Școala gene-
rală nr. 156 și șantierul viitorului
Liceu „George Coșbuc”. În raidul
nostru ne-am deplasat și la școlile
generale nr. 42 și 43, din comuna
Voluntari. Prof. Ion Voicu, director
coordonator, precizează că inițial
termenul de predare fusese stabilit
la 20 iulie a.c. (pentru școala 42),
dar constructorul a arătat că nu se
poate realiza lucrarea decît la 10—
15 septembrie 1972. Un fapt pozitiv
este, sublinia interlocutorul nostru,
participarea elevilor, a profesorilor
și a părinților la săpăturile de fun-
dații, la manevrarea cărămizilor etc.,
ceea ce a scurtat mult durata anu-
nșor operații și a constituit un
real sprijin acordat constructorului.
Și la cealaltă școală din comuna Vo-
luntari (nr. 43) lucrările erau înain-
tate. După cum ne spuneau interlo-
cutoarele noastre, prof. Andreea Pe-
tru și Mariana Raicu, constructorul
se ține de angajamentul asumat. Sînt
deci toate condițiile obiective create
pentru terminarea la data fixată a
acestei construcții școlare. Totuși, în
ziua respectivă, ne arăta una din
gazdele noastre, de pe acest șantier
lipseau dulgherii... Pînă la începutul
anului școlar 1972/73 mai sînt circa
6—7 săptămîni. Este și mult, și pu-
țin. Depinde de toți factorii intere-
sați — beneficiar și constructor —
ca în ziua de 15 septembrie 1972
toate aceste obiective prevăzute a fi
executate să fie date în funcțiune.

CONSTANTIN BUȚURA
NICOLAE SORIN

Cadrele didactice din comuna Pecica, ju-
dețul Arad, la propunerea Comitetului sin-
dicatului comunal, au hotărît ca, prin munca
lor patriotică, să amenajeze în această vară
malul drept al Mureșului, prin taluzarea lui
cu piatră. În afară de aceste lucrări, cei
peste 150 de salariați ai liceelor și școlilor
generale din localitate vor amenaja un
strand pe malul Mureșului, care va avea o
platformă de nisip de 1.000 m.p., cîteva zeci
de trepte săpate și betonate în mal, pentru
accesul la apă, cabine, un complex alimen-
tar etc. Totodată, într-o pădure din apropi-
erea comunei va fi amenajat „Parcul copilu-
lui”.

Precum se vede o vacanță... activă care va
aduce un spor de frumusețe comunei.

În scopul îmbunătățirii repertoriului pia-
nistic al școlilor și liceelor de muzică, al școl-
ilor populare de artă și în general al tutu-
ror celor ce studiază pianul, Societatea pro-
fesorilor de muzică și desen din R. S. Româ-
nia a tipărit un „Album pentru pian”, (din
folclorul românesc), al profesorului și compo-
zitorului Costache Palade.

Albumul de piese pentru pian satisface o
acută necesitate a literaturii pianistice româ-
nești insuficient ilustrată cu prelucrări fol-
clorice.

Autorul lucrării înveșmintează cu forță și
lirism pagini de o rară frumusețe din crea-
ția populară românească, printre care se nu-
mără „Foaițe verde ca alună”, „Mindra mea”,
„Joe românesc din Moldova”, „Românașul”,
„Oștean român” etc.

Un grup de elevi de la Liceul „Ion Malo-
rescu” din Giurgiu, îndrumați de profesorii
de specialitate, au realizat cu mijloace pro-
prie un laborator fonie modern de concep-
ție proprie, afectat însușirii limbilor străine.
Valoarea lucrărilor a depășit suma de 12 mii
de lei. De asemenea, în această școală a fost
construit un interfon cu 8 canale, care a fost
prezentat la „Expo 72”.

În acest an școlar, lucrătorii Întreprinderii
„Didacta” au avut ca „ucenici” elevi și stu-
denți din București (Școala generală nr. 122,
Liceul nr. 15 și Liceul „Mihail Eminescu”,
Școala profesională experimentală, Școala
profesională și Liceul de industrie alimen-
tară; respectiv Facultatea de electronică și
telecomunicații). În cadrul practicii din
această întreprindere elevii și studenții au
efectuat operații ce reprezintă un volum to-
tal de 22.718 ore, iar valoarea producției
realizată de ei însumează 614.050 lei. Iată
cîteva din lucrări: 5.395 piese din trusa
mașinii electrice, 17.000 piese pentru apa-
ratul Weller, 200 piese pentru presa hidra-
ulică, 200 piese din trusa experiențe de căl-
dură, 78.900 piese pentru trusa predarea
matematicii, 2.490 piese pentru alimentator
experiențe de electronică și 86 de astfel de
aparete complete s.a.

Editura didactică și pedagogică cu sediul
în București, Str. Spiru Haret nr. 12, sect.
7, reamintește celor interesați că, în baza
modificărilor survenite în planurile de în-
vățămînt și în programele școlare, s-a pu-
blicat în „Tribuna școlii” nr. 41 din 25
martie 1972 lista titlurilor care s-au scos din
concurs.

În consecință, concurenții care au trimis
pe adresa editurii manuscrise pentru titlu-
rile de manuale menționate în acea listă
sînt rugați, ca în termen de 15 zile de la
publicarea acestui anunț, să se prezinte la
sediul editurii pentru a-și ridica manualele
depuse sub pseudonim.

După expirarea acestui termen, editura va
restitui autorilor manuscrisele, la adresele
menționate în plicul însoțitor.

Datorită unei colaborări eficiente între In-
spectoratul Școlar al municipiului și Cen-
trul de librării București, de cîteva zile a
început distribuția manualelor pentru noul
an școlar. În acest scop a fost alcătuită o
planificare sistematică a necesarului de ma-
nuale pe școli, creîndu-se astfel posibilita-
tea devansării termenului de livrare în
comparație cu anii trecuți. Pînă în prezent
a început distribuția a o parte din cele
peste 800 de titluri ce reprezintă peste un
milion de manuale.

Devansarea operației de distribuție a ma-
nualelor va elimina munca în asalt în preaj-
ma deschiderii noului an școlar, permițînd
ca perioada premergătoare zilei de 15 sep-
tembrie să fie utilizată pentru eventualele
recartări.

În anul școlar 1972/1973 funcționează in-
stitute pedagogice de învățătoare-maestre
și de educatoare, cursuri de zi, în localită-
țile: Bacău, Botoșani, Cluj, Galați (pentru
învățătoare-maestre) și Bistrița, Botoșani,
Giurgiu, Slatina (pentru educatoare).

Concursul de admitere în aceste institute
se desfășoară între 20—30 septembrie. În-
scrierile la concurs se fac în perioada 10—
17 septembrie.

La concurs, se pot prezenta absolvenți ai
liceelor de cultură generală cu diplomă de
baccalaureat care împlinesc, pînă la 31 de-
cembrie, cel mult 27 de ani. Informații re-
feritoare la organizarea și desfășurarea
concursului de admitere se pot obține direct
la secretariatele institutelor respective.

Selecția și calitatea noului contingent de liceeni

In Raportul la Conferința Națională a partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia necesitatea unei pregătiri multilaterale ca o cerință importantă a economiei moderne, ca o condiție primordială a creșterii rolului creator al omului în desfășurarea producției și, până la urmă, un principiu fundamental al comunismului însuși, care presupune manifestarea polivalentă în cimpul muncii a fiecărui membru al societății.

Invățămîntul nostru de toate gradele îi revin sarcini multiple în acest sens. Școala generală, ca primă treaptă în formarea personalității umane, are menirea de a pregăti tineri cu largi orizonturi și cu o bază temeinică de cunoștințe indispensabile pentru continuarea studiilor. Concursul de admitere în licee, desfășurat recent, a fost atît un prilej de riguroasă verificare a nivelului de pregătire pe care l-a atins ultima promoție de absolvenți ai școlii generale, cît și unul de evaluare a calității viitorilor liceeni prin prisma marilor răsputeri ale învățămîntului românesc contemporan.

Pentru a afla elementele relevante în acest proces de selecție și de evaluare calitativă, am solicitat citorva dintre membrii comisiilor de examinare să-și exprime observațiile, pe care le prezentăm în pagina de față.

Față de anii precedenți, concursul de admitere în licee din acest an a adus unele îmbunătățiri, între care se detașează, în primul rînd, modul de alcătuire a comisiilor examinatoare. Din indicația Ministerului Educației și Învățămîntului, aceste comisii au fost alcătuite din cîte un președinte (de regulă directorul liceului) și din profesori examinatori de specialitate, de la liceul unde se dădea admiterea, dublați (aici este noutatea) de profesori de specialitate de la școala generală. Acest lucru a facilitat mult drumul spre reușită al candidatului: căci, așa cum spunea unul dintre interlocutorii noștri: „Profesorii de la școala generală au venit cu atmosfera din școala lor. Ei știau cu precizie ce anume și cît s-a predat, conform programei, din disciplina respectivă, cunosc mai bine copiii de această vîrstă pentru că lucrează zilnic cu ei, și au avut grijă tot timpul ca întrebările puse de celălalt examinator să nu depășească nivelul de înțelegere al candidatului“.

Un concurs agitat

„A fost un concurs foarte agitat — ni-l caracterizează prof. Victor Iliescu, directorul Liceului „Gheorghe Lazăr“ din București — datorită unor condiții specifice: mai puține locuri comparativ cu anii precedenți, un număr mai restrîns de licee de cultură generală care au ținut concurs pentru anul I etc. Și în acest an, la noi s-au înscris elevi foarte buni, cu medii numai de 9 și 10 la absolvirea clasei a VIII-a. Tocmai de aceea, confruntarea lor a fost încordată, pasionată. Și-au depus dosarele de înscriere un număr mare de candidați. În zilele premergătoare concursului, însă, mulți dintre ei și le-au retras, „emigrînd“ spre alte licee. S-au „speriat“ probabil de prestigiul crescut al liceului nostru, și și-au încercat șansele în alte părți. În final, au rămas, totuși, 284 de candidați pentru 180 de locuri. N-a fost un număr prea mare, evident, dar, repet, cei mai mulți dintre ei erau foarte buni, apropiați ca valoare“.

Nivelul ridicat al pregătirii candidaților a fost evidențiat și de profesoara Ilinca Tănăsescu, directoarea Liceului nr. 15 din București, (liceu cuprinzînd două secții: 1) cu predarea obiectelor în limba spaniolă, 2) cu predarea în limba română), unde s-a intrat cu medii, la limita de jos, de 7, respectiv 7.10. În schimb, ing. Ilie Terpu, directorul Liceului industrial metalurgic din cartierul Titan, pare total nesatisfăcut de felul în care s-au prezentat candidații. „Au fost seri foarte slabe — ne spune dînsul. E adevărat, liceul nos-

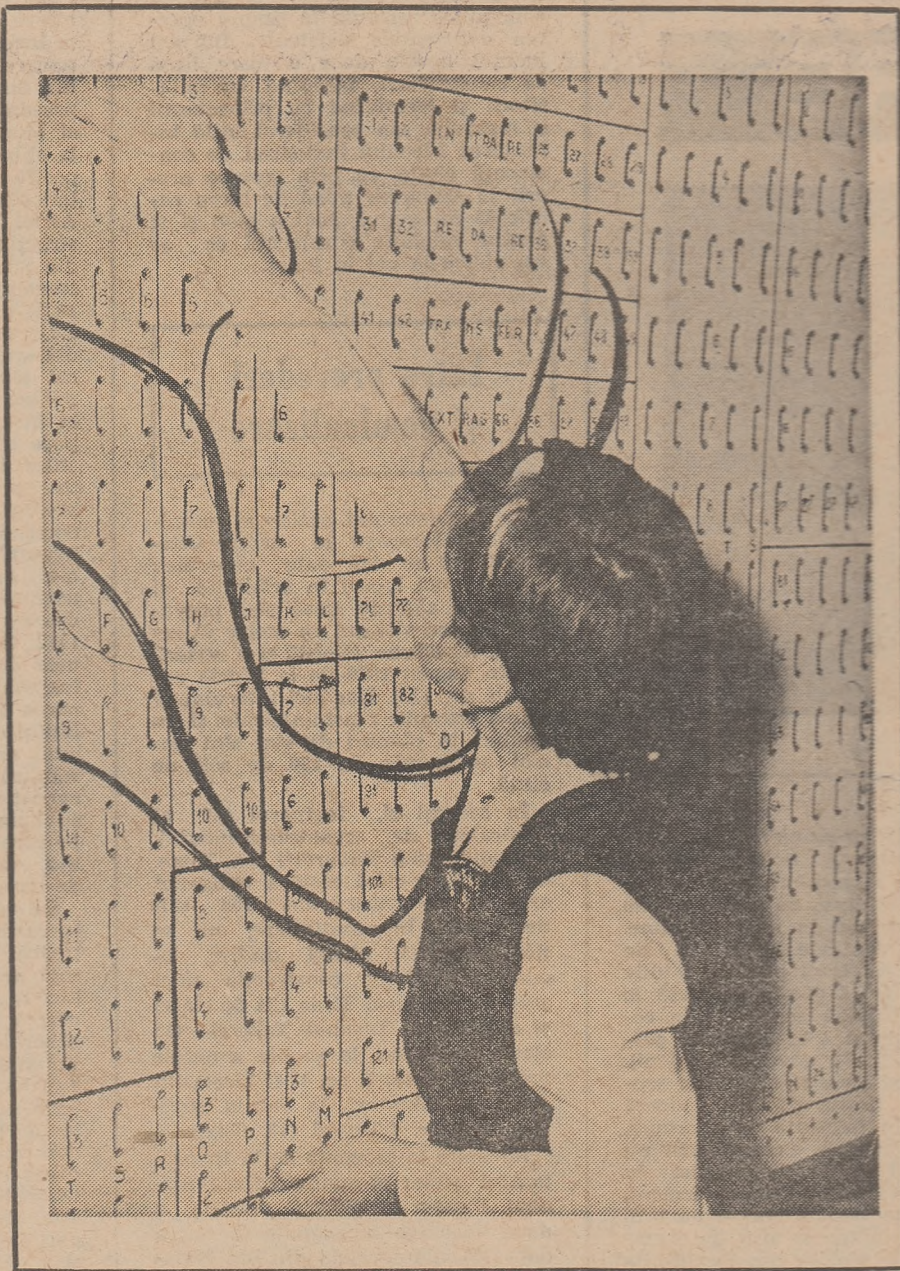
tru este nou înființat, într-o zonă mai periferică, și probabil elevii buni l-au evitat, necunoscîndu-l și dînd în felul acesta șanse celor mai slabi. Nivelul coborît al candidaților s-a resimțit, în primul rînd, la lucrările scrise, îndeosebi la matematică, unde, din 143 de teze, 97 au obținut note între 2 și 4. Subiectele pentru lucrările scrise au fost relativ ușoare, accesibile oricărui elev cu o pregătire mediocră: tocmai de aceea am fost nemulțumiți. La oral, candidații s-au descurcat ceva mai bine, fiind stimulați cu întrebări ajutoare de membrii comisiei“.

Constatările interlocutorilor noștri diferă și în ceea ce privește... provincia. „N-am observat nici o diferență între nivelul de pregătire al candidaților din București și al celor proveniți din școlile altor localități, ne spune prof. Ilinca Tănăsescu. Dimpotrivă, ca să dau un exemplu, eleva Ioana Preoteasa, dintr-un sat îndepărtat, a făcut în cadrul concursului o teză de română atît de bună, încît nu numai că a fost notată cu 10, dar profesoara examinatoare din comisie îmi spunea că intenționează să o prezinte spre publicare unei reviste de specialitate“. Directorul Liceului industrial metalurgic, însă, ne prezintă situația statistic: dintre candidații bucureșteni, au reușit la concurs o treime, iar dintre cei din provincie abia un sfert.

Interlocutorii noștri au mai subliniat ca factori pozitivi, în comparație cu alți ani: atenția acordată de candidați și celui de-al treilea obiect al concursului la care nu s-a cerut probă scrisă (istorie, fizică etc.), neglijat înaintea vremei, faptul că examinarea s-a făcut numai în plenui comisiei (deci, posibilitatea unei erori în notare era exclusă), că în timpul examenului nu s-a permis intrarea în clasă a persoanelor care nu erau în comisie (Liceul „Gh. Lazăr“), faptul că s-a dat din partea ministerului un punctaj orientativ în notare, că în comisie erau prezenți profesori de la școala generală etc.

Se mai învață mecanic?

Toate bune pînă aici. În cele ce urmează, semnalăm factorilor de răspundere una din gravele probleme care ar trebui să dea de gînd și asupra căreia toți interlocutorii noștri au căzut de acord: elevii din școala generală nu știu să învețe. Baza studiului, pentru majoritatea dintre ei, este memorizarea, învățatul mecanic. „Îți era mai mare dragul să-și asculte, cînd răspundeau la examen — remarcă profesoara de

istorie Paraschiva Petrescu, de la Școala generală nr. 17 din Capitală, membră a unei comisii de concurs. Elevii aveau vocabular dezvoltat, vorbeau cursiv; dar cînd îi întrebai cu cîte o întrebare, pentru precizarea unui amănunt, rămîneau derutați, chiar dacă întrebarea era ușoară; gîdeau greoi și se exprimau bolovănos, tocmai pentru că învățaseră lecțiile papagalicește“. Sau, cum spunea tovarășul Victor Iliescu: „Elevii nu sînt capabili de sinteze, totul se bazează la ei pe memorizare, pe șablon. Am impresia că în școala generală se insistă încă prea mult pe pregătirea veche, cu fragmente de opere literare luate din manual, pe care elevii le rezumă, le pun cap la cap, cu convingerea că au făcut o analiză literară. Le lipsește apoi conciziunea, în special în lucrările scrise. Au fost elevi care au făcut niște lucrări kilometrice primind însă notă cu mult sub cea scontată. Au venit apoi părinții lor cu gură mare: «De ce a luat copilul meu nota 4, cînd a scris 12 pagini?!» A luat notă mică tocmai pentru că a ocolit esențialul, bătînd cîmpii, cum s-ar zice. Copiii trebuie deprinși cu gîndirea logică, rațională, cu capacitatea de a face o sinteză. Or, acest lucru l-am intîlnit rar în lucrările din acest an. Greșelile excesive de punctuație ar trebui, de asemenea, să dea de gîndit“.

Sugestii? Transcriem pe cele date de directorul Liceului industrial metalurgic, Ilie Terpu: „Consider că la română, cel puțin cu un an-doi înainte de absolvirea școlii generale, ar trebui să se pună accent nu atît pe manuale, cît pe lectura particulară prevăzută în programă și îndeosebi, pe analiza gramaticală și pe punctuație; pentru că a vorbi și a scrie corect, ești obligat, chiar dacă lucrezi în metalurgie! La matematică să se insiste pe problemele de geometrie, care dezvoltă raționamentul elevilor, fi fac să gîndească logic, iar exercițiile de algebră suplimentare de la

orele de consultații le vor forma rutina (în sensul bun al cuvîntului) în matematică“.

Rigori indispensabile

Nu putem încheia aceste rînduri fără a nu atrage atenția asupra unei deficiențe de ordin organizatoric, perpetuată și la concursul de admitere din acest an. Se știe că la liceele de specialitate candidatul este supus unui riguros examen medical unde o comisie, ghidîndu-se după un barem prestabilit, constată dacă viitorul liceean va putea face față sau nu solicitărilor meseriei pentru care intenționează să se pregătească. Nedumerirea noastră e următoarea: de ce nu se afișează acest barem, la școli, în prealabil, sau de ce comisia nu-i spune candidatului, pe loc, dacă e respins sau acceptat? S-ar evita în felul acesta multe neplăceri și surprize, cum au fost de pildă cele de la Liceul industrial de construcții din Capitală, ca să ne limităm la un singur exemplu, unde, abia în dimineața zilei cînd era fixat examenul scris, un număr de șapte candidați au constatat cu stupeoare că nu au voie să intre la examen, fiind respinși medical (cîntăreau cu 1-2 kg sub greutatea inclusă în barem).

Concursul de admitere în învățămîntul liceal este o competiție de selecție a valorilor intelectuale la care au acces toți absolvenții școlilor generale. Datoria liceelor, a comisiilor de admitere în această formă de învățămînt este de a alege din contingentele de elevi care se prezintă în fiecare an la concurs pe cei mai buni dintre cei mai buni, pe aceia care corespund exigențelor învățămîntului liceal, (țelurilor sale formative. Astfel el se înscrie în contextul general al vieții noastre sociale ca un factor de promovare și valorificare a potențialului uman al patriei.

D. RACHICI

PROMOȚIA '72 ÎN FAȚA PROBELOR MATURITĂȚII

Referindu-se la necesitatea adoptării unui complex de măsuri pentru asigurarea forței de muncă, secretarul general al partidului arăta, în raportul prezentat la Conferința Națională a Partidului Comunist Român că în acest domeniu s-au obținut în ultimul timp unele rezultate bune, dar că va trebui să aducem în continuare perfecționări întregului sistem de pregătire a cadrelor.

În lumina acestui deziderat, am considerat oportun să sondăm opinia unor cadre didactice din învățământul liceal și universitar pentru a evalua, prin prisma examenelor de bacalaureat și a concursurilor de admitere în învățământul superior din câteva licee și, respectiv, facultăți, nivelul actual de pregătire a tineretului nostru, așa cum se prezintă el pe pragul dintre cele două trepte de învățământ. Am făcut-o cu dorința ca observațiile interlocutorilor noștri să aducă unele sugestii de detaliu privind perfecționarea acestei pregătiri.

Valoarea reală a pregătirii elevilor: calitatea cunoștințelor

Nu ne-am propus să analizăm nici cadrul organizatoric în care s-a desfășurat bacalaureatul, nici modalitățile de examinare. Firește, în această privință nu s-a ajuns la o formulă ideală, sînt încă destule fisuri, destule inadvertențe. Ele sînt însă legate de frământările, de căutările innoitoare prin care trece în această perioadă întregul nostru învățământ. Ne-a interesat îndeosebi modul cum, în limitele actualelor concepții privind examenul de bacalaureat, desfășurarea lui poate asigura o verificare de ținută științifică, deplin echitabilă.

Există la toți cei cu care am discutat un punct de vedere comun: absolvenții noștri posedă un volum mare de cunoștințe, o mare cantitate de informații în toate domeniile, la toate obiectele. Stăpînesc, în marea lor majoritate, fizica, chimia, matematica, româna, știu multe date, fapte.

Bacalaureatul a demonstrat că din punct de vedere cantitativ, absolvenții noștri au acumulat foarte mult. Nu li se poate reproșa nimic, mărturisește profesoara Elena Vasile. Am fost impresionată chiar de cunoștințele lor la română, de exemplu, unde știau o sumedenie de date legate de vîrsta și opera scriitorilor, memoraseră fragmente din opere. La fel și la celelalte obiecte. Puteau să reproducă lecții întregi din manual, formule, de fizică, chimie sau matematică pe care le învățaseră în clasă. Așa se explică, poate, faptul că, în general, la bacalaureat s-au obținut note mari, că atât la scris cit și la oral, răspunsurile au fost bune, sau mai bine spus au fost cele așteptate. Este însă oare numai cantitatea cunoștințelor în măsură să exprime nivelul pregătirii elevilor, numai acest aspect al pregătirii lor trebuie să-l verifice examenul de bacalaureat? Nicidecum. La o analiză profundă se constată că, în spatele acestei acumulări cantitative, se ascund o serie de curenți de conținut, că ceea ce lipsește multora dintre absolvenți este calitatea, substanța cunoștințelor, valoarea practică a pregătirii lor.

Referindu-ne la aceste probleme, cu care au fost de acord toți interlocutorii noștri, bacalaureatul a scos în evidență faptul că absolvenții nu au dobîndit în anii de liceu capacitatea de sintetizare, de abstractizare și de prelucrare a cunoștințelor, datelor și informațiilor însușite, de formulare a unor opinii, idei și ipoteze proprii.

Am constatat din recentul examen de bacalaureat — ne spunea și profesorul Ștefan Vagii — că elevii noștri posedă mai ales cunoștințe cu perisabilitate rapidă care nu intră în fondul principal de cultură al omului contemporan, că se rezumă în pregătirea lor la aspecte pur teoretice, lipsindu-le orientarea spre aspectele practice, capacitatea de a le concorda cu viața, cu realitățile înconjurătoare. Vorbind despre română, despre pregătirea lor umanistă, ceea ce le lipsește este sensibilitatea artistică, posibilitatea de a desprinde dintr-o operă ceea ce-i determină și-i definește valoarea artistică și socială, aceasta ca o consecință a contactului sporadic și superficial cu opera. Cit privește științele exacte, matematica, fizica, chimia nu au formată încă deprinderea de a lega cunoștințele teoretice de practică. Aceasta, deoarece

și le-au însușit în mod abstract, rupte de realitate, de viață.

Firește, cauzele acestor curenți sînt numeroase. Cîteva dintre ele au fost semnalate de cei cu care am discutat. Mai întîi este vorba de instabilitatea programei analitice, a conținutului său. În timpul acestui an școlar, de exemplu, planul de învățământ a fost schimbat de trei ori. Schimbările cele mai mari ne spunea profesoara Eugenia Rizeșcu, s-au operat la programa ultimelor clase de liceu. Acest lucru a adus serioase neajunsuri în desfășurarea procesului de învățământ. Restructurări sînt necesare, arăta ea, dar ele trebuie începute de la primele clase ale școlii de cultură generală în așa fel încît în ultimii ani să se poată aprofunda materia, să se poată lucra mai mult cu fiecare elev în parte.

Apoi este vorba de lipsa de concordanță între programa unor obiecte, lipsă care duce la incapacitatea elevilor de a face analogii, legături între obiecte și fenomene.

O altă cauză constă în însuși modul de predare, în lipsa unei viziuni moderne asupra lecției, asupra obiectului respectiv, în pregătirea profesorilor.

Nivelul pregătirii elevului depinde de cel al profesorului său — sublinia Ștefan Vagii. Or, sînt încă destui profesori care manifestă tradiționalism și conservatorism în predare, care nu se deslipește de manual și nu creează o lecție modernă vie, cu largi aplicații practice, o lecție cerută de viața însăși, de dezvoltarea științei, a tehnicii, a învățământului în general.

Toate aceste curenți se întînesc, sau mai bine spus, se reflectă în examenul de bacalaureat, în nivelul la care s-a ridicat acest examen.

M-a surprins, mărturisea conferențiarul universitar Ion Rotaru, caracterul școlăresc al subiectelor de bacalaureat, lipsa lor de maturitate, gradul scăzut de complexitate, preferința ciudată a examinatorilor pentru amănunte, pentru reproducerea fidelă a lecțiilor și a programei, slaba lor exigență. Subiectele de bacalaureat nu au fost în măsura să verifice maturitatea elevilor, să-i oblige la sinteze, la formulări de opinii personale. Ele au fost la un nivel submediocru...

M. VERDEȘ

Competiția inteligenței la porțile facultăților

În ce măsură nivelul de pregătire a candidaților la concursurile de admitere în învățământul superior din acest an a corespuns exigențelor concursurilor de admitere și posibilităților de dezvoltare în învățământul superior? I-am solicitat să ne răspundă la aceste întrebări chiar pe unii dintre cei chemați să arbitreze această competiție, pe membrii comisiilor de admitere de la diferite facultăți.

Trebuie să subliniez — ne-a declarat prof. Aron Petric, decanul Facultății de istorie a Universității bucureștene — că atât sub aspect informativ — deci al sumei de cunoștințe asimilate — cit și sub raport formativ — deci al capacității de interpretare, de analiză — un număr important din cei vreo 800 de tineri care s-au prezentat la concursul nostru de admitere a făcut dovada unei bune pregătiri. Am constatat totodată, însă, și anumite lacune. Unul din subiectele date la lucrarea scrisă privea problema formării poporului român și a limbii române. La această temă, mulți candidați au dat răspunsuri școlare, nu au realizat o analiză și o argumentare convingătoare în legătură cu caracterul romanic al limbii noastre, cu continuitatea poporului nostru pe aceste meleaguri, nu au înfățișat suficient de clar și argumentat punctul de vedere al istoriografiei marxiste în combaterea unor teorii neștiințifice asupra acestei probleme.

Cel de-al doilea subiect a privit o problemă de istorie strict contemporană, și anume, lupta forțelor democratice sub conducerea Partidului Comunist pentru instaurarea Guvernului revoluționar democratic de la 6 martie 1945. Am constatat că foarte puțini candidați au ales această temă. Mai puțin de un sfert, deși, după opinia noastră, ea ar fi trebuit să fie la îndemina oricărui absolvent de liceu. Cu toate că aceasta era un fel de temă de salvare față de prima care era mai dificilă, numai o mică parte, cam o cincime dintre candidați au tratat-o în lucrările scrise. Am tras de aici, precum și din unele erori de interpretare istorică, concluzia că în școala noastră, perioada de după 23 August 1944 ar trebui să fie studiată cu mai multă atenție. Presupun că uneori profesorii socotesc această perioadă ca fiind de la sine știută și înțeleasă, întrucît se referă la evenimente foarte recente, și că deci nu ar mai fi necesar un studiu aprofundat. Dar profesorii uită că pentru tinerii de astăzi perioada imediat următoare eliberării face parte din istorie, nu din contemporaneitatea în care trăiesc ei.

Orice examen — ne spunea conf. Alexandru Redes, prodecan al Facultății de comerț interior, — implică și un anumit coeficient de hazard. Noi avem însă obligația ca din numărul mare de elevi care bat la porțile facultății să găsim forma cea mai riguroasă de selectare a valorilor. Am îndoieli că actuala organizare a concursului de admitere reprezintă și cea mai bună for-

mă de selectare. Ceea ce pot spune cu certitudine este că ne-am străduit să asigurăm maximum de obiectivitate în această operație.

Probele pe care le-au susținut candidații au fost diferite. La comerț interior, au fost examinați din economie politică sau contabilitate și matematică. La merceologie au fost examinați din chimie sau merceologie, alături de matematică. Cele două probe la alegere au fost stabilite cu scopul de a da șanse egale atât elevilor care provin din liceele de cultură generală cit și celor care vin din liceele economice. Conducerea Academiei de studii economice se preocupă ca, începînd din anul viitor, să introducă anume forme de testare care să dea posibilitatea unei selecționări mai riguroase a candidaților.

Cu aceeași ocazie conf. Vasile Mircioiu, prodecan al Facultății de comerț interior, atrăgea atenția asupra unei situații paradoxale. Există o diferență ciudată și neliniștitoare — ne spunea d-sa — între candidații proveniți din liceele economice și cei din liceele de cultură generală. Iar această diferență nu este deloc, așa cum ar fi de așteptat, dat fiind profilul facultății noastre. În favoarea liceelor economice. Din cei 96 de candidați care vin din liceele economice, au fost admiși la oral numai 17 și numai 13 au fost declarați definitiv admiși. Ceilalți candidați admiși vin din liceele de cultură generală. Asta este o mare anomalie fiindcă firesc ar fi ca tocmai cei care au deja o anumită pregătire economică să-și continue studiile într-o facultate cu profil economic. O observație generală pe care vreau s-o mai fac privește și goana anumitor candidați de a se pregăti la nivelul cursurilor universitare. Ei n-au înțeles — și bănuiesc, că și mulți profesori din învățământul liceal fac aceeași greșeală — că, la admitere în facultate, noi nu examinăm după tratate universitare, ci numai după manualele școlare.

În ceea ce privește exigențele facultății noastre și raporturile lor cu pregătirea primită de elevi în liceu — preciza prof. Ionel Bucur, decanul Facultății de matematică-mecanică de la Universitatea din București — continuă să existe o anumită discrepanță. Ne dăm însă seama că, de la an la an, ea se află în curs de diminuare. Chiar faptul că multe dintre lucrările scrise au fost notate foarte bine confirmă lucrul acesta. Noi ne propunem o mai bună colaborare cu liceele pentru pregătirea în vederea facultății. Discrepanța constă în special în modul cum sînt concepute noțiunile fundamentale. Elevii vin pregătiți să rezolve mai mult sau mai puțin mecanic anumite probleme tipice, standard. Ei insistă mai puțin asupra înfățișării noțiunilor ca atare, a relațiilor dintre noțiuni, a clarificării noțiunilor de bază. Și, asta se întîmplă în special în cazul algebrei și al analizei.

O. BUZESCU

Traseele vacanței în lumini și umbre

Și vacanța actuală se bucură de atenția cuvenită din partea factorilor interesați — și obligați. Atât din punct de vedere organizatoric, cât și, îndeosebi, din punctul de vedere al conținutului educativ al programelor din tabere. În fiecare dintre tabere s-au realizat acțiuni cu un bogat conținut politico-educativ dedicate Conferinței Naționale a P.C.R. și celei de a XXV-a Aniversări a proclamării Republicii. În taberele de la Cozia, Bran, Nucșoara, Timișul de Sus, Homorod s-au organizat întâlniri cu delegați la Conferința Națională, întâlniri cu scriitorii, muncitorii și alte categorii de oameni ai muncii ce constituie exemple demne de urmat pentru tinăra generație. La Costinești sînt trimiși în tabără, timp de cîte o săptămînă, formațiile laureate ale concursului cultural-artistic al elevilor din licee și școli profesionale. Ele prezintă, pe litoral, programe folclorice. La Năvodari sînt înscrise în acest an, și spectacole susținute în comun cu grupurile de elevi și studenți americani în vizită în țara noastră. Pînă în prezent, pe litoral au fost primite șapte grupuri de elevi străini realizîndu-se, astfel, un schimb util de experiență.

În sfîrșit, să mai subliniem cuprinderea largă a elevilor la acțiunile de autogospodărire — curățenie

și înfrumusețarea taberelor ș.a. — o modalitate pozitivă de autoeducare.

În legătură cu îmbunătățirea conținutului politico-educativ al vacanței este de semnalat că, față de anii precedenți, s-a recurs la utilizarea mai rațională a studenților aflați în practică pedagogică. Prezența lor ca instructori-comandanți de detașamente, profesori de muzică și de educație fizică etc., se dovedește inspirată, constituind un sprijin real și pozitiv în îndeplinirea programului politico-educativ în ansamblul lui.

În privința problemelor organizatorice propriu-zise, să pornim de la realitatea că pînă în prezent taberele de pe litoral au primit 18 500 de elevi, iar cele de la munte în jurul a 40 000 de elevi, adică aproximativ 50 la sută din planul de cuprindere pentru această vară. Concomitent s-au stabilit itinerare pentru excursii, la ora actuală cifrele semnificînd 3 500 de excursii pentru 140 000 de elevi (din planul de 167 000 de elevi).

Ministerul Educației și Învățămîntului a alocat investiții importante, acoperind diferențele de tarif. Pentru a ne forma o imagine să exemplificăm: numai pentru coloniile și taberele de pe Valea Prahovei, Maramureș și Arad se au în vedere circa 2 500 000 de lei (o parte din această sumă este destinată a-

Homorod

Împărății de cetini și pajști...

menajărilor și pentru vacanța de... iarnă!). Desigur că la buna desfășurare a activității și-au adus o contribuție însemnată și organele locale.

Folosindu-se timpul favorabil din acest an, s-a avut în vedere sporirea eficienței economice a localurilor de tabără. Pe litoral, la 2 Mai (Mangalia), Costinești și Schitu, de pildă, „deschiderea” sezonului a avut loc cu trei săptămîni mai devreme.

Comandamentul județean Constanța a dat un sprijin important eforturilor Comandamentului central pentru suplimentarea posibilităților de cazare a elevilor pe litoral. Pe lângă dotările existente, au fost amplasate în plus corturi unde își vor putea petrece vacanța încă 1 500 de elevi din județele Hunedoara, Sălaj, Teleorman și Satu-Mare.

Există, desigur, și deficiențe. La Cheia, Oficiul județean de turism Prahova a diminuat capacitatea de cazare a elevilor de la 300 de locuri, de serie, la 165. La Moneasa (județul Arad), lucrurile sînt și mai... „drastice”: toate locurile (și este vorba de 200 pe serie!) au fost vîndute altor categorii de turiști, încît tabăra a fost scoasă, pe timpul verii, din circuitul de odihnă al copiilor!

Unele probleme se ridică și în legătură cu condițiile igienico-sanitare. La Păuleasa (Argeș), Păușa și Cozia (Vilcea) se constată defecțiunile de ordin gospodăresc — lipsă de apă, uneori, sau lumină.

Vacanța este în plină „desfășurare”. Îmbunătățirea continuă a condițiilor de odihnă a elevilor nu are un caracter strict „sezonier”, lucrurile trebuie privite și în perspectiva anilor viitori.

VIOREL ȘTIRBU

**Spre Constanța, da,
înapoi... descurce-se
singuri!**

Exceptîndu-se condițiile bune (rapiditate, confort, „securitate”) ce se remarcă în organizarea transporturilor spre litoral, nu același lucru se poate afirma despre buna funcționare a călătoriilor dinspre Constanța. Agențiile C.F.R. provoacă perturbații neplăcute prin vînzarea locurilor rezervate elevilor (și asta cu fiecare prilej. Un caz: acceleratul 516, de Suceava, cu plecarea din Constanța la ora 0,35 — 9 iulie 1972 — avea rezervate vagoanele 3, 4, și 5 pentru 300 de elevi din Constanța ce urmau să fie trimiși în tabără la Piatra Neamț. Vagonul 4 a fost vîndut în întregime de agenția C.F.R.-Mangalia — a doua oară, astfel că el s-a umplut de alți călători, elevii rămînînd... în gara Constanța! Și exemple s-ar mai putea da!). În plus, tot din vina agențiilor C.F.R., elevii sînt expuși unor primejdii reale în legătură cu securitatea circulației. Pentru trenurile personale se vînd bilete în număr nelimitat, cu consecințe de natură să întîrzie călătoriile și să oblige la schimbări dese, cu pericole mari de accidente.

Năvodari

Alunecînd pe tobogan sau înălțînd castele pe nisip

Elevi pe șantiere

Toate îndrăznelile sînt legitime, toate visurile pot să se împlinescă. Certitudini ce însuflă puteri noi și bucuria de a trăi; cei buni dobîndesc conștiința că forțele lor nu numai că pot fi utile, dar că vor fi și utilizate! Se petrec mutații esențiale în conștiința oamenilor, au loc prefaceri însemnate, în epoca noastră toate speranțele sînt îngăduite. Transformările au loc pe fundalul prefacerilor istorice ai căror martori și constructori sîntem. „Eroi cotidiani” — aparent anonimi, care zi de zi se dăruiesc cu pasiune și răspundere muncii lor... Viața este și complicată, iar dificultățile trebuie învinse. Încercările prin care treci nu numai să nu te înfrîngă, ci, dimpotrivă, călîndu-te în înfruntările de tot felul, să devii și mai puternic. Viața ridică uneori probleme neașteptate și nu oricum se pot găsi răspunsurile potrivite. E nevoie ca procesul de maturizare cetățenească să înceapă de timpuriu pentru a nu găsi tinerele generații nepregătite să facă față efortului ge-

neral de mai bine. Metodele de educație sînt numeroase. Una dintre ele este și — nu în ultimul rînd — munca, înțeleasă ca valoare morală. Iată de ce un șantier imi pare a fi, pentru elevi, un loc ideal de formare. El este o școală, o școală înaltă de educație în spiritul echității, moralei socialiste. A-i „înscris” pe elevi la momentul oportun la aceste „cursuri” este o îndatorire cetățenească de mare însemnătate.

Șantierul este un univers miraculos!... Oameni, mașini, unelte, viață... tineretul școlar... Un transport de cărămizi. Din mină în mină prețioasele „pietre unghiulare” se îndreaptă spre destinația lor... Pentru „vizitatorul” neavizat totul pare incoerent... De fapt totul este ordonat după o logică perfectă... Numai limbajul este eliptic... Dar nu mai puțin logic: „plouă?”; „e soare?”; „al citelea transport?”; „da'ce «cutare» nu muncește?”; „cîte ore ai stat azi pe șantier?”; „n-am timp, ultimul transport”, apoi îmi duc în

revizie camionul, mîine dimineață e nevoie de el!” Salopeta de lucru schimbă, oarecum, raporturile. Elevii devin, brusc, cetățeni cu o înaltă conștiință civică... Au destule exemple în față... La lotul II Cluj, Șantierul 42 al I.C.C.F., o nouă serie de elevi — 34 — sînt, pentru două săptămîni muncitori, de fapt constructori în adevăratul înțeles al cuvîntului. În cîteva zile fondul lor moral pozitiv se îmbogățește cu o dimensiune valorică nouă: mai multă independență, inițiativă și siguranță în acțiunile lor. Certitudini dobîndite de timpuriu. Ai convingerea — la vremea lor gîndeam la fel — că ei nu vor fi în situația de a-și reconsidera — chiar dacă, în timpător, ar cunoaște momente de șovăială — atitudinea, de vreme ce de pe acum, în clocotul muncii, învață să nu se lase pradă resemnării sau descurajării în fața dificultăților. Ei se integrează de pe acum societății noastre, angajată în bătălia transformărilor necesare. Ei învață să-și îndeplinească îndatoririle cu simplitate. Și învață că o trăsătură morală fundamentală este sentimentul datoriei împlinite...

Elevii „refuză” eforturile simple, ușoare. Lucrează la cofraje, toarnă betoane, efectuează săpături, îi vezi fierari, betoniști, dulgheri. Inginera Julieta Slătineanu îi con-

sideră harnici și pricepuți și-i remarcă pe Vasile Jucan, Ion Costan, Alexandru Deac, Aurel Butuza și pe toți ceilalți. Căci, în două săptămîni, seria amintită a realizat o producție de peste 60 000 de lei!

Da, s-au format oamenii noi și se formează, în logica firească a evoluției, noi caractere, personalități pregnante ale socialismului victorios.

M. POPESCU

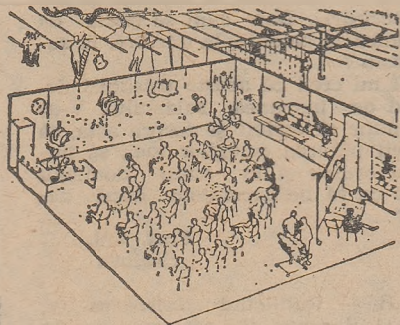

SOLUȚII MODERNE ÎN ARHITECTURA ȘCOLARĂ

Copilul nu mai este constrins să se adapteze unui cadru rigid al muncii: școala se adaptează nevoilor lui • De la clasa fixă la spațiile școlare flexibile • Biblioteca, „inima școlii” • „Foaierul cartierului”...

Mutațiile profunde care au loc pe plan mondial în ultimii ani, în structura și mijloacele sistemelor de învățământ, au repus în discuție tradiționalele construcții școlare, cu clasele de o conformație rigidă, înșirate în lungul unor coridoare anoste și obositoare. Clădirea școlii, ca parte integrantă a sistemului școlii moderne, tinde să abdice de la condiția sa de pînă acum — de conglomerat static și inert, pentru a deveni un organism dinamic, un tot cu o funcțiune evolutivă.

Printre experiențele arhitecturii școlare din ultimii ani, care încearcă să dea un răspuns atât complexității pe care o prezintă un proces de învățământ modern, în permanentă evoluție, cit și problemelor de înscriere a instituției școlii într-un context social dat, trebuie remarcate rezolvările arhitectonice de tipul „școlii comprehensive”, din ce în ce mai răspândite.

Schiza unei săli de clasă caracterizată prin suplețe în adaptarea la nevoile procesului de învățământ.

Rezolvările sînt impuse de însăși practica pedagogică modernă, care folosește metode de predare și de studiu noi, însoțite și de o tehnologie adecvată. Sistemul „team-teaching”, de exemplu, care pune tot mai mult la baza procesului de învățământ învățarea în grup, realizează forme de predare variate: lecții gen curs pentru grupuri mari între 90—150 de elevi, lecții gen seminar în grupuri restrînse de 12—15 elevi, consultații individuale, studiu individual în bibliotecă, muncă în ateliere, laboratoare sau cu mașinile de învățat. Toate conduc la necesități spațiale foarte diferite și variabile în timp. La acestea se adaugă împărțirea cursurilor în cursuri generale, cursuri de specialitate, cursuri la alegere obligatorii și cursuri la alegere potrivit aptitudinilor, care solicită posibilități maxime de combinare a spațiului interior, pentru a face optimă amenajarea locurilor de predare și de studiu, în orice variantă cerută de momentul procesului de învățământ și de programul stabilit pentru satisfacerea acestuia.

Rezultatul, din punct de vedere arhitectural, este negarea totală a clasei frontale, concepută ca o cutie în care 40 de elevi au în față, la catedra instalată pe un postament, pe profesor. Clădirea școlii se zoni-fică de la bun început în: spații specializate pentru materiile care cer un echipament și o dotare caracteristice, fixe (laboratoare, ateliere, cabinete pentru limbi străine etc.) utilizate prin rotație și spații flexibile care oferă, în cadrul unor suprafețe omogene, posibilitatea amenajărilor succesive în timp, pe care le reclamă programul de învățământ. Panouri despărțitoare mobile, ușor demontabile și asamblabile permit orice compartimentare ar necesita mărimile diferite ale grupurilor de predare și de studiu și relațiile spațiale cerute de

Exteriorul școlii comprehensive de la Pimlico (Anglia).

activitățile caracteristice. Mobilierul școlii suferă și el o revoluție, supunându-se acestui spirit de modificabilitate permanentă, în vederea obținerii unui randament maxim de exploatare.

Este evident că procesul de învățământ dintr-o școală organizată după asemenea principii oferă atât celor care sînt instruiți și cit și celor care instruiesc o libertate deplină în organizarea activităților. Copilul nu mai este constrins să se adapteze condițiilor impuse de forma rigidă a școlii tradiționale, ci școala se adaptează nevoilor copilului care învață. Transformarea copilului dintr-un obiect într-un subiect al procesului de învățământ, idee atât de scumpă pedagogiei moderne, este transpusă în modul cel mai direct în flexibilitatea spațiului, în virtutea căreia copilului îi este acordată libertatea necesară de acțiune.

Specializarea spațiilor pe zone include și acordarea unor suprafețe pentru activități de timp liber, cu caracter social (recreație, reuniuni, spectacole, festivități, expoziții, circulație etc.) tratate în același spirit al flexibilității maxime, care devin un soi de țesut conjunctiv prin care se realizează interconexiunea tuturor zonelor școlii într-un întreg. Aceste spații capătă o importanță deosebită în zona centrală a școlii tratată cu un amplu hall polifuncțional, o adevărată „piață interioară” a școlii, cu adînci semnificații sociale. Acesta e locul de întrunire,

de reuniune al elevilor, spațiul prin funcțiunile căruia se realizează sentimentul comunității pe care o reprezintă școala. Deosebit de semnificativ e faptul că în cele mai multe rezolvări, legat de acest adevărat „forum” al școlii, inima clădirii e constituită de bibliotecă, foarte bogat dimensionată. Devenită un instrument indispensabil în procesul de învățământ, biblioteca este tratată după cele mai moderne principii ale arhitecturii bibliotecilor, cu accesul liber la raft al cititorilor și lectură în nișe individuale. Ea este legată de un alt element esențial al școlii, centrul pedagogic. Alături de acestea, celelalte spații comune ale școlii — săli de spectacole și festivități, uneori specializate (teatru, concert etc.), săli de gimnastică, terenuri de sport, piscine, spații de expoziții și altele, devin în cazul școlii comprehensive prin dimensionarea, echiparea și programul lor de funcționare, elemente care conferă școlii caracterul de centru cultural al întregii unități urbanistice de care aparține. Concepută, ca „școală de toată ziua”, în care programul orar al elevilor coincide cu programul de lucru al adulților, școala devine astfel, după terminarea orelor de învățământ propriu-zis, un „foaier al cartierului”, loc de întrînire, de petrecere a timpului liber, prilejuind prețioase contacte sociale între persoane de toate vîrstele, cu preocupări din cele mai diferite.

RADU ȘERBAN

Coridorul central al școlii, o adevărată „stradă” interioară, vie, animată.

Un cîmp larg de colaborare între proiectanți și pedagogi

Este știut că modernizarea conținutului învățămîntului implică și schimbări în concepția după care sînt realizate construcțiile școlare. Pentru a afla ce preocupări are în acest sens Sectorul de proiectare al Ministerului Educației și Învățămîntului, am discutat cu arhitectii Sebastian Măraru și Ion Antonescu și cu inginerul Valentin Drăgănescu de la acest sector.

S. M.: Pînă acum sectorul nostru s-a preocupat în mod special de proiectarea unor construcții școlare destinate învățămîntului superior, răspunzînd astfel necesității acelei etape de moment. Au fost proiectate clădirile unor institute de învățămînt superior din provincie, Institutul politehnic din Brașov. În ultima perioadă, mai precis din 1979, eforturile Sectorului de proiectare au fost îndreptate spre căsirea unor soluții moderne în construcția școlară destinată învățămîntului de cultură generală.

Rep.: În concret?

V. D.: Mă refer la două proiecte: unul pentru o școală din mediul rural și altul destinat unei școli experimentale și dezvoltat pe două direcții: pentru liceu și pentru școală generală.

Rep.: Ce elemente noi vin să ilustreze în proiectele dumneavoastră concepție pedagogică modernă?

S. M.: Un prim element: desființarea aceluia cunoscut culoar de-a lungul căruia se înșiră clasele. Funcția acestuia o preia o încăpere, aflată la centrul clădirii care poate fi în același timp loc de joacă sau sală de festivități. Această idee a stat și la baza proiectului destinat școlii experimentale: așazisul hol (cu funcții multiple: spațiu de recreație, sală de concert, de conferințe, de teatru, de reuniuni, de ședințe cu părinții), în jurul căruia este grupat întregul edificiu: laboratoare, cabinete, sală de sport etc. O astfel de clădire este destinată unei activități școlare prelungite. De aceea, școala are internat, semiinternat, cantină etc.

V. D.: Clădirea întrunește cele mai exigente cerințe pedagogice, igienice și tehnice. Ea este prevăzută cu stație de televiziune și cu toate instalațiile necesare funcționării modernelor aparate audio-vizuale.

Rep.: Ce impedimente există în realizarea unor astfel de proiecte?

S. M.: O asemenea clădire, construită după cele mai moderne cerințe poate costa mai mult într-o etapă în care nu sînt industrializate pe scară largă elementele de construcție, dacă o raportăm la una existentă după proiectul în vigoare. Dar, după părerea mea, raportarea e neconcludentă în prezent pentru că această construcție are în plus laboratoare, cabinete, internat, cantină, mobilier și aparatură care costă mult mai mult.

V. D.: Un alt impediment în realizarea unor proiecte viabile în etapa actuală: nu este încă acum definitivată concepția pedagogică, fără care nu se poate trece la realizarea unui proiect de școală. Pedagogii încă nu au căzut de acord care să fie numărul de elevi al unei clase, număr în funcție de care trebuie conceput spațiul interior, dacă elevii claselor I-IV vor învăța și ei în laboratoare și cabinete etc.

Rep.: Dar modernizarea clădirii școlare se poate realiza și prin modificările aduse vechilor clădiri sau proiectelor existente.

I. A.: În acest sens, sectorul nostru de proiectare a elaborat niște studii de modernizare a unor școli: Liceul nr. 43 și Școala generală nr. 42 din Capitală. Aceste proiecte sînt deja în faza de execuție la Liceul nr. 43 și ele constau în transformarea unor săli de clasă în cabinete și laboratoare.

CORNELIA GIRMACEA

„Vivat profesores“

Am cîntat și eu împreună cu colegii mei de studenție veselul cîntec „Gaudeamus igitur...”, cînd ne găseam cîteodată, în unele localități, în jurul vreunei mese lungi, inconjurată de mulți tineri și încă și de mai mulți țapi goliți. Dar asemenea întimplări se iveau mai rar și atunci ne întrebam: Cine plătește?

De bucurat însă, se întimpla mult mai des, pot spune, zilnic, întîlnind pe profesori. Căci dorința de a ști, de a cunoaște, de a ne informa mereu, era o adevărată patimă a tineretului Facultății noastre de litere și filozofie, cum i se spunea pe atunci, de la Universitatea din București. Nu obligația ne aducea la cursuri, a căror frecvență nici nu se prea controla, cît mai ales, căutarea atîtor răspunsuri la frîmintările minții noastre tinerești. Bineînțeles, erau și alții de studenți care aveau în vedere numai să treacă examenele. Dar aceștia priveau mai departe pe profesori. Examenele ne preocupau numai la sfîrșitul anului, noi puneam întrebările și ei ne răspundeau. Ei vorbeau și noi... examinam! Această situație nu ne împiedica să fim foarte respectuoși. ba chiar admirativi față de cei care ne vorbeau într-un cuvînt, toată viața noastră se împletea cu a profesorilor noștri, la care, nu vă mai spun, cu cît drag mă gîndesc și acum, de parcă i-as avea în față.

A trecut de atunci, mai mult de o jumătate de veac, mai mult de șaiszeci și cinci de ani, dar numai anii au trecut, figurile lor au rămas în fața mea, așa cum au fost totdeauna, de parcă mai trăiesc încă. Nu e de mirare, că evocîndu-i, mi-a răsărit în minte, melodia și cuvintele cîntecului studentesc: „Vivat profesores”. Și totuși, acele timpuri nu mi se par prea îndepărtate.

Cînd am intrat în universitate, nu cunoșteam decît pe profesorul Ovid Densușianu, savantul filolog și mai tîrziu academician. Încă din ultima clasă de liceu, după îndemnul poetului Alexandru Gherghel, cunoscut de mine din cenaclul maestrului Macedonski, am bătut într-o zi, la usa marelui filolog, care m-a primit cu nedesmintita lui bunăvoință pentru tineri.

În vara aceluia an, 1906, profesorul, avînd de studiat limba vorbită de popor în părțile Olteniei, a trecut cîteva zile prin Tg. Jiu, unde mă aflam în vacanță și de unde l-am însoțit prin județul Gorj, în excursiile făcute pînă la Păiș, vechea graniță, în munți, spre Ardeal, sau apoi spre Tismana. În birja obosită a unuia din cei doi birjari al tîrgului, am străbătut drumuri ce păreau lungi, pe atunci. Dar pro-

fesorul glumea mereu și rîdea vesel, ca un camarad al celui ce trebuia, în toamnă, să-i devie elev la Universitate. Purtarea lui firească, lipsită de orice poză pretențioasă, ar fi atras pe oricine. Dar mișcările lui, vorbele, glumele, erau ca ale unei firi distinse, care se impunea, fără voință, tocmai prin această seriozitate discretă, foarte aproape de modestie.

Mai tîrziu, ca student, legătura mea sufletească cu profesorul a crescut tot mai mult. Pentru studenți, obiectivitatea cu care aprecia munca lor, munca lui proprie și neobosită pentru știință, înțelegerea largă față de cei din jurul lui, era un model pentru noi toți.

În locuința lui din Calea Victoriei, pe atunci în dreptul clădirii fostului Minister de Finanțe, la ora unu după prînz, primea în micu-i birou plin de cărți și publicații, pe toți cîți voiau să-l viziteze, studenți, sau publiciști, pentru a-l consulta, sau a-i prezenta lucrările lor. La plecare, ne ținea chiar el paltonul ca să ne îmbrăcăm, iar noi ne simțeam grozav de intimidati. Imediat, la ora două, se așeza la biroul lui de lucru, sau trecea la biblioteca Academiei, aproape de locuința lui și munca ținea ore întregi. Astfel și-a urmat activitatea cît a trăit.

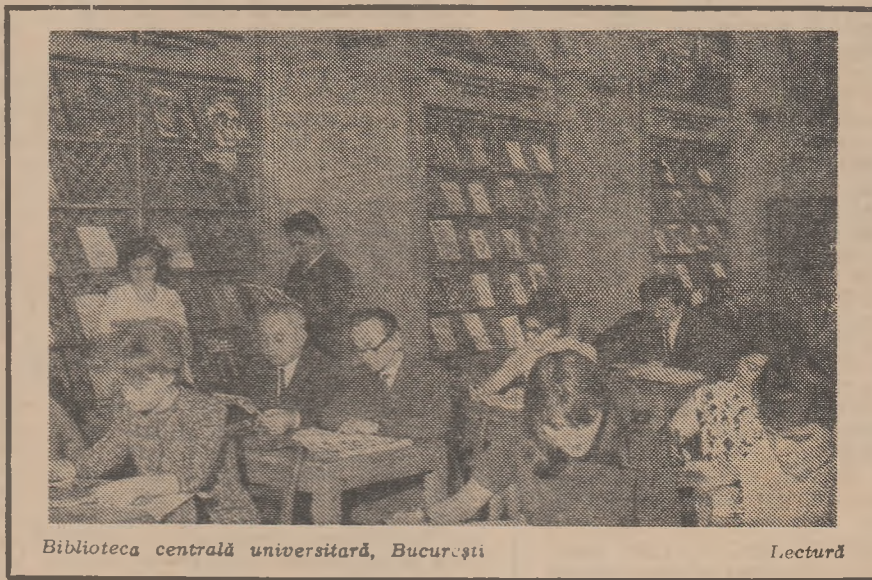
La cursurile lui de filologie, sau de literatură universală, studenții îl urmăreau cu încordare, căci nu era un orator, dar interesa prin bogăția lui de observații și prin subtilitatea gândirii. Se ferea de declarații patriotice ostentative. Nu-i plăcea gravitatea pe care n-o confunda

cu seriozitatea. Iar prețuirea pentru trecutul culturii noastre și lupta pentru progresul ei în viitor, erau legate de origina noastră latină, înfrățită cu toate popoarele neolatine.

În publicațiile conduse de el, ca și la catedră, era un luptător statornic în apărarea adevărului, iar polemicele împotriva mușcăliștii intelectuale, din care nu lipsea nici ironia subtilă, vizau cu mult curaj pe cei întîrziți și nepregătiți.

După primul război mondial, refugiat la Iași cu o parte din elevii și colaboratorii revistei Viața Nouă și în urmă la Moscova, a fost lipsit de o bună parte a manuscriselor sale de valoare. Suferințele poporului înșelat de demagogia politicienilor, lăcomia îmbogățitorilor de război, setea de parvenire, l-au determinat să pornească o luptă pentru înlăturarea suferințelor de care era copleșit poporul. Dar era departe de a dispune de mijloacele potrivite pentru această uriașă operă pe care o visa un temperament simțitor și devotat poporului său. În mijlocul unui București nou, dar tot atît de viciat de politicienii vechi uniți cu cei noi, nu e de mirare că profesorul Ovid Densușianu a rămas același izolat de totdeauna, cu frîmintările lui de fnalt umanism și admirat de un mîunchi de intelectuali, de foști studenți și tineri studenți care, ca și el, se simțeau legați de aspirațiile poporului, porniți împotriva falsei morale, ipocriziei și demagogiei insolente.

MIHAIL CRUCEANU

Biblioteca centrală universitară, București

Lectură

Șchiopătînd în ritmuri moderne

Vacanță — mînată cuvînt! În sfîrșit în vacanță „telescoala”, „radioșcoala”, școli, facultăți, emisiuni și instituții de învățămînt superior și „nesuperior”. Cu o excepție, cursurile de limbi străine, care oricînd își au clienții lor, și își desfășoară cu succes activitatea, fiind singurele premere printre reluările „reluărilor”. Domnesc în pace și cu voce bună emisiunile estivale; varietăți la mare, la munte și în alte delăsări. Cîntecul și dansul au devenit molipsitoare. Vom ajunge ca, zdrobiți de caniculă, să dansăm și noi în fața „Intercontinentalului” pe imagine lată, lungă, tremurată, multiplicată... după exemplul televiziunii. Dar... e vacanță!

Perfida vacanță se infiltrează însă acolo unde nu te aștepti, unde nici nu visezi. Înseală chiar și vigilența unor redactori fără profil estival. Astfel, zdrobită de caniculă, a căzut și emisiunea „Ritm, tinerețe, dans”! „Tinărul divertisment” săptămînal s-a transformat dintr-o dată într-un banal program de muzică ușoară. Sarea și piporul dispărut-au! An ajung ca sim-bătă să-l avem în imagine pe Cornel Constantiniu (băiat frumos!) de la 18.30 și să o ținem tot cu el și la 21. și a doua zi și marți în reluare și... tot așa mai departe! Dă-i înainte fără grijă că este vacanță!

Foarte bine că abundă emisiunile distractive. Foarte bine că la televi-

ziune se cîntă. În aceste zile se cîntă și la Mamaia. (în sala de la Constanța!) deci încă un motiv în plus pentru cît mai multe programe muzicale. Cîntă și serioasa „redacție pentru copii și tineret”, șchiopătînd în ritmuri moderne, „tinerețea și dansul”, respiră aerul estival al vacanței. Reportajele Sandei Faur — lipsă, vacanță. Că erau sau nu filmate în prezența comentatoarei, nu are chiar atît de multă importanță, principalul era că... existau și își aveau spectatorii lor. Felix Motanul — s-a dus, și-a sfîrșit aventurile... vacanță! Prezentarea — lipsă! Dan Nuțu, Mihaela Buta, Rodica Mandache, Geo Costiniu... în vacanță! Nu mai avem actori! Atunci improvizăm. Luăm, sau se ia conform „vedeniilor” unor redactori mai sus puși, o tinerică, anonimă, care ținîndu-se cu o mină de microfonul portabil și cu una de fustă zimbește zbanghiu, anunțînd: „pe Victor Vlase n-o să-l vedeți în această seară dansînd (sic!), dar o să vedeți un dans de el (sic!)” Pînă mai acum o săptămîină se practica sistemul prezentării-scenariu cu poante educative, s-a renunțat însă și la acest supliment ca să nu semene cu varietățile! Singur „Tele-topul” și el de vacanță înfloarește și primește 1550 de scrisori. Și în ciuda Sandei Faur, a lui Felix, a actorilor și a altora, redactorii

și operatorii se mai „vîd” din cînd în cînd în emisiie. Imaginea—excelentă. Cîntecele sînt realizate precum niște mici momente cinematografice. Iată un exemplu concret: imaginea și montajul la partitura lui Laurențiu Profeta „Culori”. Boabe de cristal înșirate pe-o sfoară de doi bani ghemul. De ce să mai filmăm reportaje, interviuri, sau agende de vacanță, filmăm soliști de muzică ușoară, căci este mai comod și sînt întotdeauna fotogenici?! Cum de s-a ajuns să se sîrăcească sumarul acestei emisiuni? Nu știm. Mister redacțional. A rămas doar „ritmul și dansul”, căci tinerețea o găsim pretutindeni, numai aici, nu!

Dacă „tinerețea” nu mai știe decît să cînte, mai bine s-ar muta la „redacția varietăților”, ca „redacția pentru copii și tineret” să poată veghea liniștită la cele „1001 de seri” zilnice, rubrica sa de bază.

De curînd la „redacția culturală” s-a înființat un colegiu lărgit care judecă repertoriul, judecă perspectivele, judecă cu seriozitate munca și rezultatele ei. Nu ar strica ca și la „copii și tineret” să se urmeze aceeași cale înțeleaptă. Să vină tinerii și să judece, să spună deschis opiniile despre cum îi educăm și cum îi recreăm!

Teoretic din birouri toată lumea știe să explice, să se scuze de ce unele emisiuni șchiopătă; să pună mina pe aparat și cei cu „teoria” și cei cu birocrăția (cei cărora nu le mai ajung cele opt ore pentru semnat hîrtii peste hîrtii, planuri peste planuri!) și să dovedească „teoria în practică”!

ILEANA COLOMIET

Elev permanent

Să nu ne ascundem după deget

Cred că una din marile bucurii pe care și-o poate aduce o rubrică la o revistă este recunoașterea de către cititori. Barometrul acestei recunoașteri este alcătuit dintr-un element simplu și emoționant: scrisorile. M-au impresionat două din scrisorile primite săptămîna trecută. Semnăturile le voi da cu inițiale, pentru că aș vrea să evit corespondențelor acestei rubrici anumite neplăceri. (De ce să nu recunoaștem că ele sînt și probabile, și posibile). Cred că problemele ridicate au o valoare ce depășește caracterul unui mesaj personal.

Prima scrisoare.
„Stimate tovarășe, nu obișnuiesc să scriu la ziare. E bine că se vorbește și se scrie pe față, fără ocolișuri despre condiția profesorului și învățătorului, despre atenția mult mai mare ce trebuie să se acorde „dascălului”. Dar să învățăm să privim nu numai peste gard, la vecin. Stai prin cancelarii și întilnești foarte multă indiferență printre colegi. Auzi replici care dacă ar ajunge la urechile elevilor... (Nici nu vreau să mă gîndesc ce s-ar putea întimpla). Nu toți cei care poartă titlul de „cadru didactic” merită acest lucru. Se dau diferite examene, se fac diferite atestări și caracterizări. Dar cum se poate da examen la omenie, la dăruire, la sufletism?

Și nu cred că aceste trăsături depind de mărimea salariului. V-aș propune să scrieți și despre asta, să cereți părerea colegilor mei, să punem ordine și în acest domeniu fără ca să ne ascundem după deget”.

Prof. I.M.
Craiova

N.B. — Publicînd scrisoarea dv. am și început să scriem „despre asta”.

A doua scrisoare.
Către „Elev permanent”. Nu sînt cititor al revistei pentru că eu sînt de-abia elev. În ultimul timp însă tatăl meu, care este învățător, s-a abonat și atunci mi-am mai aruncat și eu privirea. Aș vrea să vă întreb ceva dacă se poate. Cum sînt aleși diriginții claselor, oamenii cărora noi trebuie să ne deschidem uneori și sufletele? L-am întregat pe tata și el n-a prea știut să răspundă. La școală mi-a fost jenă să întreb. Noi avem un diriginte (profesorul de istorie) care e mereu supărat. Am fi dorit toți să-l avem diriginte pe profesorul de matematici. E om bun, ne cunoaște de trei ani, știe să răspundă la tot felul de chestiuni, chiar și despre ce muzică să ascultăm. Dar n-are timp să stea cu noi. Eu nu zic că noi să alegem diriginții. Dar chiar oricine trebuie să fie diriginte? Chiar dacă n-are talent pentru asta? Și eu vreau să mă fac profesor, dacă o să pot. Se învață undeva lecții pentru ca să fi diriginte ca profesorul nostru de matematici? Vă rog să mă scuzați dacă v-am deranjat”.

A. O.
elev cl. a X-a — Cluj

P. S. Cum s-ar putea răspunde la întrebarea aceasta? Pentru că ar trebui să se răspundă.

ALEXANDRU STARK

LISTA PROGRAMELOR

pentru învățământul general și liceal,
valabile în anul școlar 1972 - 1973
învățământul de zi, seral și fără frecvență

Limba și literatura română: cl. I-IV — școala generală — 1972; cl. V-X — școala generală — 1972; anii I-IV — liceu — 1972.

Istoria literaturii universale: cl. a XI-a liceu — 1967 (liceele de artă și de muzică).

Limba engleză: cl. V-X — școala generală — 1972; anii I-IV — liceu — 1972.

Limba franceză: cl. V-X — școala generală — 1972; anii I-IV — liceu — 1972.

Limba germană: cl. V-X — școala generală — 1972; anii I-IV — liceu — 1972.

Limba rusă: cl. V-X — școala generală — 1972; anii I-IV — liceu — 1972.

Limba latină: anii I-IV — liceu — 1972.

Istoria cl. a IV-a — 1972; cl. V-VIII — școala generală — 1972; anul II — liceu — secția umanistă — programa de istorie a evului mediu, pentru clasa a X-a — liceu, aprobată cu nr. 46 028/1969. Se va dubla numărul de ore prevăzut la fiecare temă; anul III — liceu — programa de istorie modernă și contemporană universală, pentru clasa a XI-a, aprobată cu nr. 46 028/1969; anul IV — liceu, programa de istorie a României — 1972. Pentru liceele clasice, la anul I, programa de istorie antică, clasa a IX-a — liceu — 1969.

Educația cetățenească: cl. a VI-a — școala generală — 1972.

Educația cetățenească. Constituția R.S.R.: cl. a VII-a — școala generală — 1972.

Cunoștințe economice: Probleme actuale ale politicii economice a P.C.R.: cl. a IX-a — școala generală — 1972.

Cunoștințe social-politice: cl. a X-a — școala generală — 1972.

Economie politică: anii I, II și III — liceu — 1972.

Socialism științific: anul II — liceu — 1972.

Filozofie și socialism științific: anul IV — liceu — 1971.

Psihologia și logica: anul IV — liceu — 1972.

Matematica: cl. I-IV — școala generală — 1972; cl. V-X — școala generală — 1972; anii I-IV — liceu — 1972.

Fizica: cl. VI-X — școala generală — 1972; anii I-IV — liceu — 1972.

Chimia: cl. VII-X — școala generală — 1972; anii I-IV — liceu — 1972.

Cunoștințe despre natură și om: cl. II-IV — școala generală — 1972.

Biologia: cl. V-X — școala generală — 1972; anii I-IV — liceu — 1972.

Geografia: cl. III-VIII — școala generală — 1972; anii II-IV — liceu — 1972.

Desenul: cl. I-IV — școala generală — 1972; cl. V-VIII — școala generală — 1972; cl. IX-X — școala generală și anii I-II — liceu — 1972.

Caligrafia: cl. II-IV — școala generală — 1972.

Muzica: cl. I-IV — școala generală — 1972; cl. V-X — școala generală — 1972; anii I-II — liceu — 1972.

Educația fizică: cl. I-IV — școala generală — 1972; cl. V-X — școala generală — 1972; anii I-IV — liceu — 1972.

Organe de mașini, automobile, tractoare și conducere auto: cl. a IX-a — școala generală — 1972.

Elemente de electrotehnică și electronică: cl. a X-a — școala generală — 1972.

Indeleptici practice: cl. I-IV — școala generală — 1972; îndrumări privind predarea lucrului manual la cl. I-IV — 1972.

Pregătirea tehnică-productivă: cl. V-VIII — școala generală — urban — 1972; cl. IX-X — școala generală și anii I-IV — liceu — urban și rural — 1972.

Agricultura: cl. V-X — școala generală — 1971.

Programe speciale pentru învățământul general și liceal — învățământul de zi, seral și fără frecvență — școli cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare.

Limba și literatura română: cl. I-VI — școala generală — 1972.

Limba și literatura maghiară: cl. I-IV — școala generală — 1972; cl. a V-a — 1969; cl. a VI-a — 1970; cl. a VII-a — 1971; cl. a VIII-a — 1972; cl. IX-X — școala generală — 1970; anul I — liceu — 1972; anul II — liceu, valabilă programa cl. a X-a — liceu — 1966; anul III — liceu, valabilă programa cl. a XI-a — liceu — 1967; anul IV — liceu, valabilă programa cl. a XII-a — liceu — 1969; îndrumări pentru compuneri în cl. a V-a a școlii generale cu limba de predare maghiară — 1970; îndrumări pentru îmbunătățirea exprimării elevilor în cl. IX-X — școala generală cu limba de predare maghiară — 1969 și anul I — liceu — 1971.

Educația muzicală pentru grădinițe de copii în limba de predare maghiară: — 1972.

Muzica, școli generale cu limba de predare maghiară: cl. I-IV — 1972; cl. V-X — 1972.

Limba și literatura germană (maternă): cl. I-IV și cunoștințe despre natură, cl. I-IV — 1972; cl. a V-a — 1969; cl. a VI-a — 1972; cl. a VII-a — 1967; cl. a VIII-a — 1969; cl. IX-X — școala generală — 1970; anul I — liceu — 1972; anii II-III — liceu — valabilă programa cl. X-XI — liceu — 1967; anul IV — liceu — valabilă programa cl. a XII-a — liceu — 1969; îndrumări cu privire la organizarea și conținutul orelor de compuneri și exerciții cu aplicații gramaticale, cl. IX-X — școala generală cu limba de predare germană — 1969.

Educația muzicală pentru grădinițe de copii în limba de predare germană: — 1972.

Cunoașterea mediului inconjurător și dezvoltarea vorbirii pentru grădinițele de copii cu limba de predare germană: — 1972.

Muzica în școlile generale cu limba de predare germană: cl. I-IV — 1972; cl. a V-a — 1972.

Limba și literatura ucraineană: cl. I — 1968; cl. a II-a — 1969; cl. a III-a — 1970; cl. a IV-a — 1971; cl. V-VI — 1967; cl. VII-VIII — 1970; cl. a IX-a — școala generală — 1969; cl. a X-a — școala generală — 1970; anul I — liceu — 1972; anul II — liceu — valabilă

programa cl. a X-a — liceu — 1966; anul III — liceu — valabilă programa — cl. a XI-a — liceu — 1967; anul IV — liceu — valabilă programa cl. a XII-a — liceu — 1967; anul IV — liceu — valabilă programa cl. a XII-a — liceu — 1969.

Limba și literatura sîrbă: cl. I — 1968; cl. a II-a — 1969; cl. a III-a — 1970; cl. a IV-a — 1971; cl. V-VIII — 1972; cl. IX-X — școala generală — 1970; anul I — liceu — 1972; anul II — liceu — valabilă programa cl. a X-a — liceu — 1966; anul III — liceu — valabilă programa cl. a XI-a — liceu — 1967; anul IV — liceu — valabilă programa cl. a XII-a — liceu — 1969.

Limba și literatura cehă: cl. I — 1968; cl. a II-a — 1969; cl. a III-a — 1970; cl. a IV-a — 1971.

Limba și literatura slovacă: cl. I — 1968; cl. a II-a — 1969; cl. a III-a — 1970; cl. a IV-a — 1971; cl. V-VIII — 1972; cl. a IX-a — școala generală — 1969; cl. a X-a — școala generală — 1970; anul I — liceu — 1972; anul II — liceu — valabilă programa cl. a X-a — liceu — 1966; anul III — liceu — valabilă programa cl. a XI-a — liceu — 1967; anul IV — liceu — valabilă programa cl. a XII-a — liceu — 1969.

Limba și literatura polonă: cl. I-II — obiect de studiu — 1969; cl. a III-a — obiect de studiu — 1972; cl. a IV-a — obiect de studiu — 1965.

Limba și literatura greacă: cl. I — 1968; cl. a II-a — 1969; cl. a III-a — 1970; cl. a IV-a — 1971; cl. V-VIII — 1965; anul I liceu — 1972; anii II-IV — liceu — valabile programele pentru cl. X-XII — liceu — 1969.

Limba și literatura bulgară: cl. I — instrucțiuni pentru predarea limbii ca obiect de studiu — 1968; cl. a II-a — obiect de studiu — 1969; cl. a III-a — obiect de studiu — 1970; cl. a IV-a — obiect de studiu — 1971; cl. V-VI — instrucțiuni pentru predarea limbii ca obiect de studiu — 1967; cl. VII-VIII — instrucțiuni pentru predarea limbii ca obiect de studiu — 1968.

Limba și literatura turcă: cl. I-VIII — obiect de studiu — 1971.

NOTĂ:
Pentru limba maternă, ca obiect de studiu, se vor folosi programele de limba maternă (maghiară, germană, ucraineană, sîrbă, slovacă, cehă) pentru clasele I-X școala generală și anii I-IV — liceu, potri-

vit numărului de ore stabilit prin instrucțiunile Ministerului Educației și Învățământului privind studierea limbii materne de către elevii aparținând naționalităților conlocuitoare care frecventează școli cu predarea în limba română.

Pentru celelalte obiecte, la școlile cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare, se vor folosi programele de la școlile cu predarea în limba română.

Programe pentru clase speciale

Limba engleză: cl. II-IV — 1972; V-VII — 1970; cl. a VIII-a — 1971.

Limba franceză: cl. II-IV — 1972; cl. V-VII — 1970; cl. a VIII-a — 1971.

Limba germană: cl. II-IV — 1972; cl. a V-a — 1970; cl. a VI-a — 1971; cl. a VII-a — 1972.

Limba rusă: cl. II-IV — 1972; cl. V-VII — 1970; cl. a VIII-a — 1971.

Limba italiană: cl. II-IV — 1972; cl. a V-a — 1971; cl. a VI-a — 1972; anii II-IV — liceu — 1972.

Limba spaniolă: cl. II-IV — 1972; cl. a V-a — 1971; cl. a VI-a — 1972; anii II-IV — liceu — 1972.

Fizică: anii II-IV — liceu — 1972.

Chimie: anii II-IV — liceu — 1972.

Matematică: anii II-IV — liceu — 1972.

Biologie: anii II-IV — liceu — 1972.

PROGRAME PENTRU SECȚIA CLASICĂ — LICEU

Limba latină: anii I-IV — liceu — 1972.

Limba elenă: anii I-IV — liceu — 1972.

PROGRAME PENTRU LICEE CU PREDAREA ÎN LIMBILE MODERNE

Limba engleză — anii I-II — liceu — 1972.

Limba franceză: anii I-II — liceu — 1972.

Limba germană: anii I-II — liceu — 1972.

Limba rusă: anii I-II — liceu — 1972.

Limba italiană: anii I-II — liceu — 1972.

Limba spaniolă: anii I-II — liceu — 1972.

NOTĂ.

Programele școlare, ediția 1972, vor fi difuzate în școli, în felul următor:

— cl. I-IV — școala generală, câte 6 buc. la fiecare unitate școlară; câte 10 buc. pentru practica elevilor de la liceele și institutele pedagogice; câte 50 buc. la dispoziția inspectoratului școlar;

— cl. V-X — școala generală și anii I-IV liceu, câte 4 buc. la fiecare unitate școlară; câte 10-20 buc. pentru elevii de la învățământul fără frecvență și câte 20-50 buc. pentru metodiștii inspectoratului școlar și liceele de specialitate din județul respectiv.

Conducerile școlilor vor asigura păstrarea, în permanență, a citorva seturi de programe valabile în anul școlar curent, la biblioteca școlii.

Cind în incheierea lucrărilor Conferinței, tovarășul Nicolae Ceaușescu exprima „încrederea Comitetului nostru Central că întregul partid, întregul nostru popor vor face totul pentru a înlăptui neabătut hotărârile Conferinței Naționale, care corespund pe deplin năzuințelor vitale ale poporului”, sintetiza, în fapt, unul din marile adevăruri, din marile țeluri ale clasei muncitoare, ale țărânimii și intelectualității, ale tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate, fără deosebire de naționalitate!

Stau mărturie spiritul energetic, entuziasmul cu care, încă din primele zile de după conferință, întrecerea socialistă a cunoscut un puternic avânt, operativitatea și responsabilitatea cu care s-a trecut la investigarea amănunțită a condițiilor existente în fiecare colectiv în scopul sporirii contribuției la marele efort de înălțare a patriei, de făurire a obiectivului fundamental al acestei perioade, definit cu claritate de Congresul al X-lea al partidului — făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate, pășirea cu fermitate către viitorul comunist al țării.

Cu fața spre viitor

(Urmare din pag. 1)

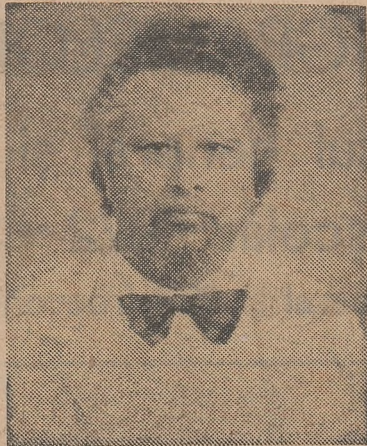
de iradiație, argumentele certitudinilor noastre. Da, vom fi miine mai puternici, mai bogați! Da, vom avea o patrie așa cum ne-o dorim, așa cum au visat să fie nobilii noștri înaintași. Da, știm că pentru aceasta sînt necesare faptele noastre, ale tuturor, potențarea prin realizări durabile, a unității noastre de acțiune, de voință!

Inteligența creatoare, inițiativa, valorificarea superioară a resurselor umane și materiale sînt armele noastre, sînt uneltele noastre de bază în înlăptuirea programului de anvergură conturat în Conferința partidului. Cu ajutorul lor, al puterii noastre de creație, al capacității de organizare, al aptitudinii noastre pentru nou, pentru progres vom lupta ca să realizăm cincinalul

înainte de termen, ca să dăm o superioară eficiență preocupării pentru crearea unei economii planificate, ca să conferim noi echivalențe în practica socială principiilor profund umaniste ale democrației socialiste. Concret, un realism lucid, cu încredere în proiectele devenirii noastre! Iată o deviză pe care și-o asumă oricare dintre constructorii, dintre oamenii de azi ai țării, care învață să trăiască, să muncească și să gîndească în chip comunist. Sarcină de nobile rezonanțe etice, spirituale, în îndeplinirea căreia școala — căreia i s-au prefigurat și cu acest prilej noi obiective de acțiune, de muncă ce impun o meditație profundă, superioară, intensificarea inițiativelor organizatorice și de concepție — are de adus o contribuție de mare însemnătate.

„Capodopera cea mai importantă a României este România însăși...”

— ne-a declarat un prieten al țării noastre, pictorul tunisian Hatim Elmekki

Pe teritoriul Tunisiei, continentul african întinde de milenii mina bătrânei Europe. Istoria Tunisiei se pierde în negura vremurilor. Cercetătorul atent al trecutului istoric găsește aici urme ale unor civilizații dispărute. Cinci imense imperii Cartagina, Roma, Bizanț, Arab, Otoman și-au încrucișat spadele pe aceste meleaguri adăugând fiecare câte ceva la bogăția spirituală a Tunisiei contemporane. Aproape de Tunis, la numai câțiva kilometri se află urmele celebrei cetăți antice Cartagina. Omenirea într-un efort comun sub egida UNESCO a început în acest an vaste lucrări de redescoperire și de conservare a acestor urme ale unui trecut milenar. Ruinele de la Duga ca și celebrul Coliseum de la El Djem conservat mai bine decât cel de la Roma atestă și azi urme ale civilizației romane. Kairouanul care serbează 1300 de ani de existență cu marea sa moschee devine centrul lumii islamice. Mai târziu spre 1160 Tunisul devine capitala administrativă a cuceritorilor marocani, ca la 1270 să se afle în fruntea ultimei cruciade.

Istoria Tunisiei are multe puncte de tangență cu istoria țării noastre. Poate și aceasta justifică într-o oarecare măsură afecțiunea și stima de care se bucură România pe aceste meleaguri. Tunisia independentă este astăzi nu numai fereastra Africii spre Europa. Tunisia este o țară care desfășoară eforturi susținute având drept scop final omul și satisfacerea nevoilor sale materiale și spirituale.

România are și aici mulți admiratori sinceri, mulți prieteni. Eforturile României, munca sa, inițiativele sale ca și cuvântul său sînt nu numai cunoscute dar și apreciate aici. Unul dintre admiratorii sinceri ai României este

și pictorul Elmekki. A vizitat de mai multe ori țara noastră. Îi recunoaște trecutul și prezentul. În biblioteca personală a pictorului Elmekki se găsește și istoria României de M. Constantinescu, Daicoviciu și Pascu, Cultura bizantină în România, Columna lui Traian a lui Miclea sau celebrele icoane pe sticlă scoase într-o excelentă ediție de Editura meridiană. Pictorul Elmekki ne cunoaște cultura, folclorul și limba. Într-o conferință ținută despre România la care a participat ministrul culturii, ambasadori acreditați la Tunis ca și multe personalități ale vieții științifice și culturale, pictorul Elmekki a vorbit cu atîta căldură despre România încît a stîrnit un interes în plus față de realizările noastre. Aproape niciuna din marile noastre personalități n-a fost omisă. De la Dimitrie Cantemir la Nicolae Iorga, de la Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul pînă la martiriul lui Horia, Cloșca și Crișan la reformele lui Cuza, de la cronicarii Moldovei și poeții Văcărești pînă la Eminescu, Argezei și Sadoveanu, de la cioplitorii în lemn din Maramureș pînă la colosul din Hobița Gorjului, de la cîntecele populare pînă la rapodiile enesciene, de la portul nostru popular pînă la șiragul de mănăstiri din nordul Moldovei. Pictorul Elmekki cunoaște România contemporană, a văzut cu ochi de artist alături de peisajul natural și efortul de azi materializat pe Lotru, pe Argeș sau la Porțile de Fier.

Artist de o mare sensibilitate și un viguros talent, Elmekki aduce în opera sa lumina a două continente — splendoarea peisajului indonezian unde s-a născut (mama fiind indoneziană și bunica chineză) și zbuciumul u-

nui popor dornic de libertate pe care vitregia istoriei l-a făcut mai dirz (tatăl, fiind tunisian militant pentru poporul său și expulzat de multe ori de autoritățile coloniale).

Pictorul Elmekki rămîne la Tunis de la vîrsta de 6 ani. M-a impresionat mărturisirea că, la reîntîlnirea cu mama, după aproape 4 decenii, a trebuit să vorbească printr-un frate interpret. Pictorul nu mai știe indoneziana. Lucrările lui Elmekki se întîlnesc în toată Tunisia: o mare pictură murală la liceul din Sfax, alta la cel din Khaznadar, sau la sala Bursa Muncii. A executat un excelent mozaic de 200 mp cu tema despre Cartagina continuînd tradiția marilor comori de mozaicuri, cele mai celebre din lume, concentrate în marele muzeu tunisian Bardo. A expus lucrări de pictură la New York, Washington, Chicago, San Francisco, Londra, Paris, Stockholm, Rabat, Tunis, Alger. Este o personalitate activă, prezentă, receptivă la nou. Citește, studiază, călătorește foarte mult. În atelierul său din 66 Avenue Bourguiba-Carthage este zilnic la curent cu ce e nou în artă și în lume.

Prin căsătorie s-a înrudit cu Europa. Soția e din Franța avînd în arborele genealogic rădăcini și prin Țările Scandinave. Pictorul Elmekki este un mesager al înțelegerii între popoare prin intermediul artei, culturii.

Întrebîndu-l ce l-a impresionat mai mult în România, ne-a răspuns: „Capodopera cea mai importantă a României, este România însăși, este poporul său, sensibilitatea, curajul și dirzenia acestor oameni, care au reușit să dea străluciri nepieritoare acestor meleaguri binecuvîntate de natură”.

MARIN RADOI

CARTEA UNESCO

„Originea omului modern”
Colecția „Ecologie et conservation”, Paris, 1973

Cercetările ample și de lungă durată ca și descoperirile mai vechi și mai noi în domeniul antropologiei și al preistoriei, încă nu au reușit să ofere umanității datele necesare pentru a-și forma o idee clară asupra originilor omului modern. Volumul, editat recent de UNESCO, înmănunchează comunicările și intervențiile unor personalități (profesorii: J. Piveteau — Franța, L.S.B. Leakey — Kenya, A. A. Velitchko — U.R.S.S., A. Thoma — Ungaria, H. D. Sankalia — India, H. L. Movius — S.U.A. ș.a.) făcute cu prilejul Colocviului pe această temă ce a avut loc cu ocazia celui de-al VIII-lea Congres al Uniunii internaționale pentru studiul quaternarului (I.N.Q.U.A.) la care au participat 150 de oameni de știință de 34 de naționalități.

„În spiritul oamenilor”
Presses universitaires de France, 1972

A sluji înțelegerea internațională, organizînd-o și ajutînd-o să progreseze prin adaptarea suplă și promptă la cerințele vremii, ni se pare a fi una dintre perspectivele demne de atenție deschise de UNESCO pentru viața comunității mondiale. Exprimată consecvent în acțiunile sale, care poartă amprenta unui umanism lucid, preocupat de eficacitate, această perspectivă reiese cu limpezime din paginile uneia dintre recentele publicații editate de UNESCO, purtînd titlul semnificativ „În spiritul oamenilor”...

Volumul care alătură semnăturile a cincisprezece mari personalități cunoscute pentru devotamentul lor față de cauza UNESCO, printre care amintim pe: René Maheu, Malcolm Adisheshiah, Jean d'Ormesson, Lionel Elvin, Gian Franco Pompei, Alva Myrdal, Atilio Dell'Oro Maini, este deopotrivă o evocare, un istoric, o pledoarie, un rechizitoriu și un studiu prospectiv. Cartea analizează minuțios eforturile făcute de Organizație pentru a-i învăța pe oameni să judece acțiunile lor în funcție de „contextul mondial” și trece în revistă modul în care s-a format noțiunea de cooperare pe viu, în înșeși aceste acțiuni. Îndelungata experiență a cooperării este urmărită de-a lungul proiectelor-pilot, fie că ele au avut un pronunțat caracter științific (oceanografie, știința solului, hidrologie, biosferă), fie că au avut ca țel alfabetizarea sau păstrarea și valorificarea patrimoniului cultural.

Prioritatea categorică acordată educației, pregătirii temeinice „dinăuntru în afară” pentru a răspunde cerințelor spiritului internațional, pragmatismul evident al acțiunilor UNESCO manifestate în interesul față de criteriul eficacității, atenția crescîndă acordată dezvoltării, în special după masiva intrare în UNESCO a statelor africane, eliberate de sub dominația colonială sînt numai cîteva dintre modalitățile de lucru, îndelung verificate în practică și subliniate pe drept cuvînt de către autorii cărții.

MARIANA CEAUȘU

Realități socialiste

R. P. Ungară

Sute de mii de specialiști

Ca în toate țările socialiste, în R.P. Ungară învățămîntul se bucură de o atenție deosebită din partea statului. Condițiile astfel create au făcut posibil ca, în ultimul sfert de veac, economia națională să primească circa 260.000 de tineri specialiști de nivel superior, 575.000 de nivel mediu și 754.000 de muncitori calificați. Sute de mii de oameni ai muncii au avut în acest rîstimp posibilitatea să-și desăvîrșească pregătirea de cultură generală prin învățămîntul seral și prin corespondență.

De subliniat, totodată, atenția care se acordă învățămîntului limbilor străine pentru adulți, ca urmare a nevoilor actuale ale economiei și culturii din R. P. Ungară. Circa 80.000 de muncitori urmează în prezent cursuri de limbi străine în grup.

R. P. Albania

Un puternic centru politehnic

Școala secundară industrială „7 Noiembrie” din Tirana, cea mai mare de acest fel din Albania, este frecventată de 2.000 de elevi, dintre care 700 de fete. După terminarea școlii, absolvenții obțin diplome de tehnicieni în meseriile urmate la școală: mecanici, electromecanici, electricieni etc. La acest liceu, 95 de profesori predau obiecte de cultură generală și disciplinele tehnice, iar 50 de instructori — cursurile practice. Școala dispune de o bază materială solidă pentru activitățile practico-productive. În cei 25 de ani de existență, liceul a format 3.975 de tehnicieni în cele mai variate domenii.

U. R. S. S.

Vie activitate editorială

În Uniunea Sovietică funcționează 400.000 de biblioteci,

cu peste 2.300 milioane de cărți. Biblioteca de stat „V. I. Lenin” din Moscova cuprinde 25 de milioane de volume.

Conform datelor UNESCO, operele lui V. I. Lenin, au depășit an de an tirajul oricărui alt autor din lume. În anii ce au urmat Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, operele sale au fost republicate de peste 10.000 de ori, într-un tiraj total de circa 400 de milioane de exemplare, în 102 limbi. Literatura social-politică reprezintă sub raportul numărului de titluri a 5-a parte din cărțile și broșurile existente în U.R.S.S., iar sub raportul tirajului, a 4-a parte. Activitatea editorială multinațională din Uniunea Sovietică este ilustrată prin editarea cărților în 89 de limbi ale popoarelor din U.R.S.S. dintre care, 40 de limbi reprezintă populațiile mici: neni, nogai, eschimoși, țigani, latgali, mingreli. Între anii 1918—1970, în U.R.S.S. s-au tipărit peste 2,3 milioane de titluri de cărți și broșuri, cu un tiraj total de 36 milioane exemplare.

Casa cărții din Moscova

„TRIBUNA ȘCOLII”

Revistă săptămînală editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din învățămînt, știință și cultură

Redactor șef: AUREL DRAGOȘ MUNTEANU